THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVIII Kaina 25 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, BALANDIS — APRIL 14, 1984 Nr. 75

LKB Kronika Nr. 60

Kratos ir tardymai

(Tęsinys)

Šiemet sukanka 20 metų kaip Viktoras Petkus eina Gulago salyno keliais. Ta proga jis rašo:

„Jaunystės metais jau teko atsidurti tiesiog gyvenimo malūne, kur neišvengiamai tenka pabūti tarp girnų, kur reikia kažką žinoti ir apsispręsti, kad išliktum. Bet gyvenimo upė nusinešė detalių kalnus, drama nuslūgo, bepaliko esmės projekcija, jos ieškojimas ir suvokimas.

Atminties dėka daugelis praeities dienų stovi čia pat, kaip artimi bičiuliai, o kartu yra simboliniai dydžiai, reiškiantys kultūros vertybių amžinumą ir pergalę konflikte su tironija visame pasaulyje... Nemaža dalis kalinių, badu privestų iki nužmoginimo, vis tiek neprarado vidinės dvasinės laisvės. Jie neprarado ir komunikatyvinės funkcijos. Dar daugiau: jie neprarado vilties ir tikėjimo, be kurių negali būti nei paties gyvenimo, nei kūrybos. O gal svarbiausia, jog ir tokiame pragare jų neapleido troškimas surasti pasaulyje ir žmoguje bent krislelį gėrio, meilės, taurumo. Jie teigė laisvo mąstymo jėgą ir grožį.

...Ir vėl matau išblyškusius ir pamėlusius veidus, tai užgesusiomis, tai karščiu degančiomis akimis, tik jau ne žmones, ne, bet vien kaulų ir odos kombinacijas, siūbuojančias, pūstelėjus vėjui. Jie apstoja mane glaudžiu būriu. Taip, aš kartais matau juos visus kartu. Ir negaliu suprasti, kodėl taip pririša, ko jau seniai nebėra. Kodėl tos liesos rankos tiesiasi į tave, tie kaulėti pečiai tebenori atsiremti į tave. Kodėl tie žmonės neišnyksta, o vis tebevaikšto ir tebekalba. Nejaugi toji baisioji anų metų dilema — būti ar nebūti — padarė juos šimtmečius nemirtingais.

Beveik jokio maisto nepagaminsi be vandens. Vandens problema. Ji mus persekioja per visą čia buvimą. Viena, kad vanduo čia labai blogas. Jo paviršiuje plaukioja kažkokie riebalai. Ištisais mėnesiais jis daugiau panašus į kakavą. Todėl nevirinto vandens gerti neįmanoma. Anksčiau bent maistui virti atveždavo švaraus vandens iš kaimelio. Bet paskui, matomai, kažkam bus šovusi mintis, jog per porą metų jau turėjome adaptuotis ir prie balos skysčio, todėl rezultate — turim ir valgyti, ir gerti tą skystimą. Antra — nuolatos trūksta ir tokio vandens, ypač rytais, ruošos metu. Be to keista padėtis ir su tualetais. Niekur nėra vandens bakelių. Vanduo maža srovele teka siaurais vamzdžiais. Todėl iš pradžių reikia privarvinti kibirą, kad jis pakeistų bakelį. Tualetai visose kamerose atviri, neizoliuoti. Vienintelė ventiliacija per vienintelio kameroje lango orlaidę. Šiek tiek anksčiau kai kuriose kamerose nuo stalo pusės tualetą pridengė beveik pusantro metro aukščio skydeliu, o dabar tokį patį skydelį pastatė ir darbo kamerose tik jau nuo durų pusės. Niekados man nebuvo užklydusi mintis, kad teks gyventi ir dirbti išvietėje.

...Nuotaika gera. Daugiau traukia dangiškoji arba dieviškoji sfera. Tik iš jos kyla žmonijos gyvenimas, jos kultūra. Popiežius Jonas Paulius II savo kalboje, pasakytoje Unesco rezidencijoje Paryžiuje prieš porą metų, birželio antrąją, šitaip antropologiškai paaiškino kultūros prigimtį: „Žmogus (...) yra vienintelis ontologine prasme kultūros objektas, subjektas ir riba". Kultūra, jo žodžiais tariant, pirmiausia susijusi dangiškąja sfera, dieviškuoju pradu negi nenugalėsime gamtiškojo prado, žemiškosios sferos. Tad galvas aukštyn! Tegul mūsų žvilgsniai būna nukreipti į Amžinąją Saulę. Ir todėl nesijaučiu blogiau, bet kasdien vis geriau ir geriau..."

1983 m. rugpjūčio 29 d.

(Bus daugiau)

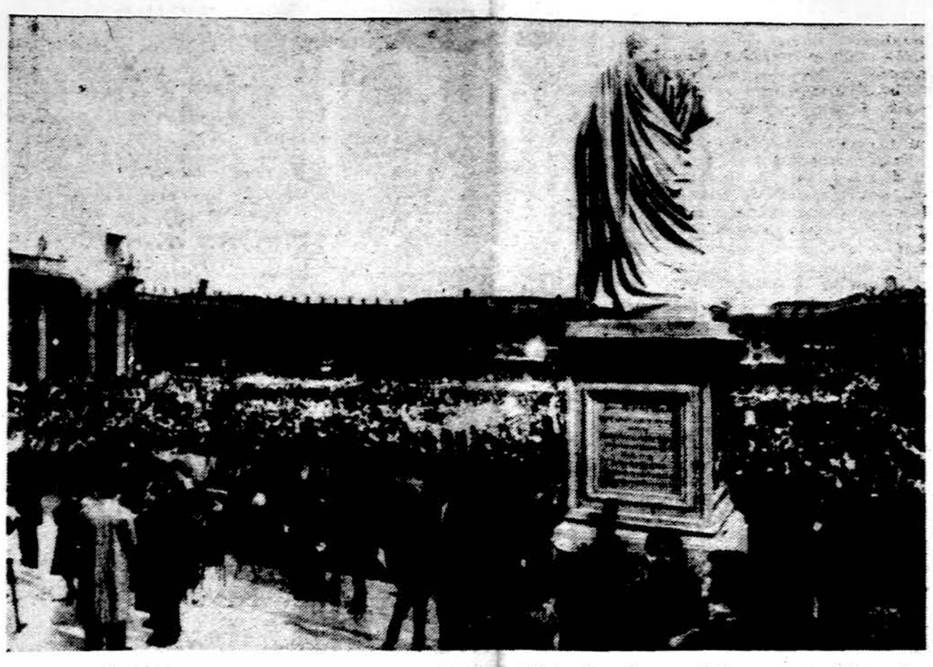

Vatikane, Šv. Petro Bazilikos aikštėje, trečiadienį susirinko 50,000 jaunuolių su žibintais. Kai kurie italų, vokiečių jaunimo būriai buvo surengę „kelionę už taiką, keliavo per Vokietiją, Prancūziją, Ispaniją. Kiti buvo Austrijoje, Čekoslovakijoje. Jaunimas užbaigė savo žygį Romoje, suvažiavę jubiliejinių Atpirkimo metų proga. Aikštėje buvo jaunimo iš 43 kraštų. Popiežius pasakė jiems kalbą vienuolika kalbų.

Klausimas Meese'ui apie OSI veiklą

Washingtonas. — Specialiam prokurorui tiriant prezidento patarėjo Edwin Meese elgesį ir spaudoje paskleistus kaltinimus, senato teisingumo komitetas atidėjo jo patvirtinimo eigą. Prezidentas buvo nominavęs savo patarėją teisingumo departamento sekretoriumi, valstybės prokuroru.

Paskutinę senato komiteto apklausinėjimo dieną, kaip praneša Jungtinis Pabaltiečių komitetas Washingtone, senatorius DeConcini (dem. - Az) paklausė kandidato į valstybės prokuroro vietą apie teisingumo departamento kriminalinio skyriaus, specialiųjų investigacijų įstaigos (OSI) bendradarbiavimą su sovietų įstaigomis ir naudojimą Amerikos teismuose sovietų surinktų parodymų.

Sen. DeConcini pabrėžė savo susirūpinimą ne tiek dėl OSI programos tikslų, kiek dėl artimo bendradarbiavimo su KGB. Jis susirūpinęs dėl galimybės, kad sovietų valdžia gali manipuliuoti OSI bylas savo tikslams.

Kandidatas į prokuroro vietą Ed. Meese atsakė, kad, tapęs valstybės prokuroru, jis pasiryžęs atidžiai tyrinėti OSI įstaigos naudojamus savo bylose parodymus. „Aš manau, jog yra svarbu nepriklausomai ištirti tokių liudijimų kokybę tose bylose, nes jos kilusios iš jūsų nurodytų šaltinių", pasakė Meese.

Sen. DeConcini yra senato teisingumo komiteto narys, o kartu yra demokratų komiteto patariamosios tarybos etnikų reikalams kopirmininkas. Pabaltiečių komitetas į jį kreipėsi, prašydamas sužinoti Meese pažiūras į OSI veiklą.

Nauja sovietų švietimo sistema

Maskva. — Aukščiausioji sovietų taryba patvirtino 99 ministerių ir jų pavaduotojų sąrašą. Premjeru toliau lieka Nikolai Tichonov. Naujame kabinete mažai naujų žmonių. Teko paskirti naują teisingumo ministerį, nes ligšiolinis Vladimir Terebilov paskirtas Aukščiausiojo Teismo pirmininku.

Paskelbtas naujas švietimo įstatymas, kuris įsigalios 1986 m. Privalomas mokslas prasidės visiems vaikams nuo 6 metų ir tęsis iki 17 metų. Pabrėžiama darbininkų ir amatininkų paruošimo svarba. Aukštesnių klasių mokiniai turės atlikti praktiką įmonėse ar žemės ūkyje netoli savo mokyklų. Prezidentas Černenka pabrėžė savo kalboje, kad švietimo tikslas yra paruošti marksistus - leninistus, suformuoti jų pažiūras.

Uždėjo degtinei naujus mokesčius

Washingtonas. — Kongresas svarsto, kaip sumažinti vyriausybės išlaidas ir padidinti pajamas. Atstovų Rūmai jau patvirtino projektą, kuris padidins iždo pajamas 48 bil. dol. Priimti įvairūs mokesčiai. Per ateinančius trejus metus išlaidos bus sumažintos 4 bil. dol.

Senatas pakėlė dviem doleriais mokesčius vienam galionui degtinės. Po ilgų ginčų buvo atmestas siūlymas uždėti naujus mokesčius vynui. Stebėtojai mano, kad vyno mokesčiai atmesti, nes vynas gaminamas 24-se valstijose, o degtinė (liquor) koncentruota daugiausia trijose: Indianoj, Tennessee ir Kentucky.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Indijos Punjabo provincijoje sikhai įmetė granatą į indusų šventyklą. Nesibaigią smurto veiksmai privertė Indijos premjerę Indirą Gandhi sutrumpinti kelionę po arabų šalis. Ji aplankė Tunisą ir Libiją, tačiau atšaukė planus aplankyti Egiptą ir Alžirą.

— Argentinos vyriausybė gavo smūgį, kai statistikos biuras paskelbė, jog kovo mėnesį infliacija kilo 20.3 nuoš. greičiu. Vasario mėn. infliacija buvo 17 nuoš.

— Senatas, kur daugumą turi respublikonai, patvirtino lėšas Salvadoro paramai 61.7 mil. dol. ir Nikaragvos sukilėliams 21 mil. dol.

— JAV vyriausybė, negalėdama dėl Kongreso opozicijos parduoti Saudi Arabijai 1,400 „Stinger" priešlėktuvinių raketų, sutiko keturias raketas išnuomoti. Raketos skirtos naujos karaliaus Fahdo jachtos apsaugai. Saudi Arabija pažadėjo raketas grąžinti, jei neteks jų panaudoti.

— JAV vizų įstaiga atšaukė vizą Salvadoro revoliocionierių talkininkui Guilermo Ungo, nes jis anksčiau lankydamasis Amerikoje rinko aukas revoliucijos reikalams.

— Čilė sutiko išleisti keturis opozicijos veikėjus, kurie buvo pasislėpę Vatikano ambasadoje. Vatikanui prašant, sukilėliai išvažiuos: du į Ekvadorą, du į Belgiją.

— Romon jau atvyko naujas Bulgarijos ambasadorius Marinov Nicolov. Iš Italijos į Sofiją išvyko italas ambasadorius Battistini.

— Maskvoje mirė garsus sovietų sklandytuvų ir lėktuvų konstruktorius Oleg Antonov, 78 metų.

— Izraelio darbiečių partija pradėjo rinkimų kampaniją. Partijos vadas Peres žada greit išvežti iš Libano kariuomenę.

— Ginėjos karinės valdžios galva paskelbė, kad buvusios valdžios nariai nebus šaudomi, nors už ekonominius prasižengimus kai kurie bus teisiami.

— Bolivijoje buvo sudaryta nauja koalicinė vyriausybė. Keturias ministerijas gavo Revoliucinės kairės judėjimas.

Pasikalbėjimas su gen. W. Jeruzelskiu

Varšuva. — Amerikietis žurnalistas Eric Bourne buvo priimtas Lenkijos premjero ir komunistų partijos pirmininko gen. Wojciecho Jeruzelskio, kuris atsakė į įvairius klausimus ir papasakojo apie savo praeitį. Jis pareiškė viltį, kad bus įmanoma atgaivinti normalius Lenkijos - Amerikos santykius.

„Christian Science Monitor" paskelbė korespondento klausimus ir gen. Jeruzelskio atsakymus. Jau kuris laikas vyksta derybos dėl ambasadorių sugrįžimo į abiejų valstybių sostines. Amerika jau prieš santykių pablogėjimą nominavo ambasadoriumi Varšuvoj John Scanlon, lenkiškai kalbantį diplomatą, kuris Varšuvoje jau dirbo politiniu patarėju. Lenkija iki šiol dar nepranešė, kad jis Lenkijos vyriausybei priimtinas, tačiau to pareiškimo laukiama.

Neseniai Prancūzijoje lankėsi Lenkijos seimo delegacija ir buvo šiltai priimta. Prancūzų spauda rašo, jog vyriausybė nutarusi atgaivinti su Lenkija tradiciniai gerus santykius.

Gen. Jeruzelskis pasakė korespondentui Bourne, jog dabartiniai Lenkijos sunkumai yra laikini, o Lenkija yra amžina. Amerikos sankcijos dėl karinio stovio įvedimo pastūmėjo Lenkiją į dar glaudesnę integraciją su sąjungininkais. Ne Lenkija, bet Amerika kalta dėl santykių pablogėjimo. Amerikos vyriausybė naudojo Lenkiją kaip savo politikos instrumentą, ji sulaužė susitarimus, padarė Lenkijai ir jos žmonėms daug nuostolių. Mes toliau jaučiame tradicinius šiltus, draugiškus jausmus amerikiečiams ir siekiame normalių ryšių, tačiau tie ryšiai turi būti pagrįsti konkrečiais veiksmais, o ne tuščiomis frazėmis, pasakė Jeruzelskis.

Korespondentas rašo, jog Jeruzelskis labai daug dirba. Jo darbo diena prasideda 8:30 ryto ir dažnai baigiasi tik 2:00 ryto. Tapęs premjeru, jis neturėjo atostogų, neturi „laisvų šeštadienių".

Eric Bourne pasakoja, kad 1939 m., kada Hitleris puolė Lenkiją, Jeruzelskio šeima, turėjusi dvarą šiaurės rytų Lenkijoje, išvažiavo į Lietuvą. O kada rusai užėmė Lietuvą, Jeruzelskiai buvo vieni pirmųjų išvežti su daugeliu tūkstančių į Sibirą. Abu tėvai neužilgo mirė, liko gen. Jeruzelskis ir sesuo. Būdamas 20 metų Jeruzelskis įstojo į rusų karo mokyklą, o vėliau įsijungė į lenkų armiją, kuri buvo formuojama Sovietų Sąjungoje. Karo metu jis dalyvavo daugelyje mūšių pakeliui į Varšuvą ir Berlyną. Jeruzelskis pasakė korespondentui, kad karo metu Lenkija neteko 6 milijonų žmonių ir apie 40 nuoš. savo turtų. Reikėjo ketvirčio šimtmečio atsigauti nuo sunkiausių žaizdų. Karo padariniai dar bus jaučiami Lenkijoje iki ateinančio šimtmečio pradžios, pasakė gen. Jeruzelskis.

Arabų partizanų veikla Izraelyje

Tel Avivas. — Arabų partizanai Izraelyje pagrobė žmonių pilną autobusą ir įsakė vairuotojui skubiai važiuoti į Egiptą. Izraelio kareiviai autobusą sustabdė, peršaudami padangas ir skysto kuro tanką, dar neprivažiavus sienos. Sąmyšyje vairuotojas ir šeši keleiviai pabėgo, nes teroristai buvo ginkluoti tik granatomis ir peiliais, šautuvų neturėjo.

Autobuso grobikai reikalavo paleisti iš Izraelio kalėjimų apie 500 kalinių, reikalavo saugaus išvažiavimo į Egiptą, tačiau Izraelio vadai atsisakė derėtis ir apsupo autobusą. Izraelio šaltiniai teigia, kad penki autobuso keleiviai buvo sužeisti. Autobusą pagrobė keturi arabai, įlipę kaip paprasti keleiviai ir sumokėję už bilietus.

Nikaragvos vadas tarėsi Maskvoje

Maskva. — Sovietų Sąjungos gynybos ministeris Ustinovas tarėsi su Nikaragvos gynybos ministeriu Humberto Ortega Saavedra. Pasitarimuose dalyvavo sovietų kariuomenės štabo viršininkas maršalas Ogarkov ir admirolas Gorškov. Sovietų žinių agentūra skelbia, kad buvo tartasi dėl abiem pusėm įdomių klausimų.

Nikaragva paskelbė, kad minos uostuose, kur jas padėjo JAV imperialistų remiami „banditai", jau baigiamos išrinkti. Minų gaudymo darbuose buvo sužeisti 9 Nikaragvos kariai. Sukilėlių vadovybė Hondure paskelbė, jog minos bus toliau išmėtomos uostuose, nes per juos komunistai gauna ginklus, kurie siunčiami į visą Centrinę Ameriką.

Perrinko Shamirą

Tel Avivas. — Izraelio valdančios koalicijos didžiausios herut partijos suvažiavimas perrinko kandidatu į premjero vietą Yitzhak Shamirą, kuris gavo 56 nuoš. visų balsų. Netikėtai gerai pasirodė antras kandidatas, ministeris be portfelio, buvęs gynybos ministeris Ariel Sharon, už kurį balsavo 42 nuoš. delegatų. Trečias kandidatas Aryeh Chertok, Tel Avivo advokatas, gavo 8 balsus.

Sharonas po balsavimo viešai pareiškė, jog jis savo kandidatūrą atsiima ir ragino visą partiją remti premjerą Shamirą. Tas už tai padėkojo ir pareiškė viltį, kad judviejų santykiuose prasidės nauji laikai.

Renkant partijos vadą, kandidatą į premjerus — Shamiras gavo 407 balsus, o Sharonas — 306. Spėjama, kad partija, laimėjusi rinkimus, turės duoti Sharonui vyriausybėje svarbią poziciją. Rinkimai Izraelyje bus liepos 23 d.

KALENDORIUS

Balandžio 14 d.: Justinas, Tiburtas, Visvaldas, Vainila.

Balandžio 15 d.: Verbų sekmadienis. Lauras, Nastė, Vilnius, Vaidotė.

Balandžio 16 d.: Urbonas, Bernadeta, Giedrius, Didjana, Nemūra.

Balandžio 17 d.: Anicetas, Stefa, Dravenis, Sigita.

ORAS

Saulė teka 5:14, leidžiasi 6:29.

Debesuota, temperatūra dieną 45 l., naktį 40 l.

KATALIKAI PASAULYJE

Sovietų kalėjimuose

Anglijoje veikianti Kestono kolegija, tyrinėjanti religines problemas komunistų valdomuose Rytų Europos kraštuose, parengė spaudai brošiūrą apie sąžinės belaisvius Sovietų Sąjungoje. Brošiūroje, pateikiamas sąrašas daugiau negu trijų šimtų vyrų ir moterų, kurie dabartiniu metu už savo religinius įsitikinimus yra kalinami Sovietų Sąjungos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose. Tai tik maža dalis Sovietų Sąjungoje kalinamų sąžinės belaisvių, pažymima brošiūros įvade. Kestono kolegijos apskaičiavimu, Sovietų Sąjungoje yra bent dešimt tūkstančių sąžinės belaisvių — krikščionių, žydų, musulmonų ir kitų religinių bendruomenių narių, kurie yra kalinami už savo įsitikinimus, už religinę veiklą, už žmogaus teisių gynybą. Belaisvųjų tarpe yra nemažai jaunuolių, kurie sąžinės sumetimais atsisakė atlikti karinę tarnybą. Keštono kolegija naujai parengtoje brošiūroje pateikia Sovietų Sąjungos žemėlapį, nurodydama net 96 vietoves, kuriose yra kalinami krikščionys. Jos yra išdėstytos nuo pasienio su Lenkija ligi Tolimųjų Rytų.

N. Sadūnaitės auka

Protestantų laikraštis „Kankinių Balsas", kuris yra leidžiamas daugiau negu penkiasdešimtyje pasaulio kraštų, viename iš paskutinių savo numerių pristato lietuvę buvusią sąžinės belaisvę Nijolę Sadūnaitę, kaip šviesų aukos už tikėjimą ir žmonių meilės simbolį. Laikraštis primena, kad Nijolė Sadūnaitė už ištikimybę savo tikėjimui ir už drąsų jo išpažinimą yra atlikusi sunkią kalėjimo ir tremties bausmę, jos brolis yra taip pat suimtas, o ji pati dabar slapstosi, nes jai gresia vėl suėmimas. Protestantų laikraštis cituoja žodžius, kuriuos Nijolė Sadūnaitė yra parašiusi draugam iš savo slapstymosi vietos: „Nežinau, kaip reikalai pasibaigs, bet dangiškasis Tėvas žino, be Jo valios nei plaukas nuo galvos nenukrinta. Jis žino, kas mums geriausia. Tegul jis padeda mums priimti kentėjimus, kaip auką už tuos, kurie nepažįsta Dievo ir todėl nemyli nei Dievo nei žmogaus".

Lankys Tailandiją

Priimdamas Tailandijos naujojo ambasadoriaus prie Apaštalų Sosto skiriamuosius raštus, popiežius Jonas Paulius II išreiškė savo džiaugsmą, kad netolimoje ateityje, kelionės į Tolimuosius Rytus metu, galės, nors ir trumpai, aplankyti Tailandiją, arčiau susipažinti su to krašto nors ir negausia katalikų bendruomene, susitikti ir su kitų religinių bendruomenių žmonėmis. Šventasis Tėvas čia prisiminė Tailandijos tautos per ilgus amžius apsaugotą laisvės palikimą, įskaitant ir religinės laisvės tradicijas, kurios sudaro šio krašto socialinio gyvenimo pagrindą.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

MINTYS APIE „ATEITININKŲ VADOVĄ"

Knygos antroji laida pasirodė „Aušros" metais (1983). Ji išleista knygos autoriaus kun. Stasio Ylos atminimui. Ši knyga man tapo draugu, kuris nuvedė mane į šio šimtmečio pradžią ir lydėjo mane per 50 metų. Čia radau šaknis, kurios istoriją man atgaivino su tikrais žmonėmis ir tikrais žmonių rūpesčiais.

Ateitininkų organizacijos kūrimasis buvo nelengvas. Susipažinti su jos istorija man buvo labai įdomu. Beskaitant pajutau kiek jaunatviško užsidegimo, idealizmo ir drąsos parodė to meto jaunimas. Susirašinėti tais laikais buvo pavojinga. Tačiau jie tai darė, nes jiems tikslas buvo svarbesnis už riziką. Įdomu pastebėti, kad organizavimosi pradžioje ir dabartinėje išeivijos jaunimo padėtyje yra panašumų. Kaip dabar, tais pirmaisiais metais studentai lietuvišką darbą dirbo gyvendami išsiblaškę toli nuo tėvynės.

Pirmuosius organizacinius žingsnius pradėjo Petrapilio akademijos auklėtiniai. Įstatų projektą paruošė Belgijos studentai, o maskviškiai susisiekė su Tartu ir Kijevo studentais. Pirmame atsišaukime atsispindi tuometiniai rūpesčiai, kaip „geriau tarp savęs susipažinti ... norint tiksliai ir sąmoningai bendromis jėgomis ateityje varyti kultūrinį darbą Lietuvoje" (p. 19). Tarp iškilusių problemų matome, kad „nemaža lietuvių išėjusių mokslus užmiršta savo šventas pareigas (ir) tarnauja svetimiems" (p.20).

Knygos puslapiuose išryškėja, kaip skirtingai galvojo jauni žmonės. Vieni linko į socializmą, materializmą, kiti į visišką individualinę laisvę. Kai kam atrodė, kad Kristaus mokslas pasenęs ir nebepritaikomas dabarčiai, o kitiems atrodė, kad religija yra būtinas gyvenimui šaltinis. Jaunimui iškyla užduotis, kaip gyvenime „suderinti medžiagą ir dvasią, gamtą ir antgamtę, gyvenimą ir mintį" (p.38).

Gilaus galvojimo ir darbo rezultate išryškėja ir susiformuoja ideologija, pasaulėžiūra, principai, pareigos. Sugalvojami ir sukuriami organizaciniai vienetai, himnas, vėliava, ženklas, statomi organizacijos namai. O ateitininkų šūkis — „Visa atnaujinti Kristuje" sukurtas prieš daug šimtų metų. Jo autorius yra šv. Paulius. Šio idealo įgyvendinimas vyko per tremtinių, ligonių ir kalinių globą. Šalpos fondas įgalino suteikti paramą reikalingiems studentams. Vadovėlių rašymas, tautosakos rinkimas — tai kitos idealo įkūnijimo formos. Susidūrus su priešu, jaunimas iš mokyklos suolo skubėjo į frontą prieš bolševikus. Visą tai skaitydama, jaučiau džiaugsmą ir pasididžiavimą tais mūsų tautos jaunuoliais.

Dar vienas vertingas šios knygos atributas yra gale esantis vardynas, dalykynas ir turinys. Jie įgalina lengvai susirasti ieškomą vietą.

Ateitininkų himno paskutiniai žodžiai nenustojo savo prasmės iki mūsų laikų. Jie ragino ir teberagina mus visus ir šiandien:

„Dirbkim kovokim dėl Lietuvos."

Raminta Marchertienė

Prano Dielininkaičio kuopos narės rašo ir piešia apie Ateitininkų principus. Nuotr. J. Liutkutės

1984 M. JAS VASAROS STOVYKLOS PROGRAMA

Šių metų JAS vasaros stovyklos tema — „Kelionė po Lietuvą" lems visą stovyklos programą. Kasdieninės temos, užsiėmimai, maistas — viskas derinama su pagrindine tema.

Sekm., liepos 15 d., visi stovyklautojai suvažiuoja į Vilnių. Susipažįstama su visų 13-kos dienų keliavimo gairėmis.

Pirm., liepos 16 d., lankomos įvairios Vilniaus vietovės, bažnyčios, susipažįstama su įdomia Vilniaus architektūra, apsilankoma Trakuose.

Antr., liepos 17 d., lankomasi Dzūkijoje. Gardine dalyvaujama šv. Kazimiero atlaiduose. Klausomasi Čiurlionio muzikos kūrinių, gėrimasi jo tapytais paveikslais. Kuriama Dainavos dainelė.

Treč., liepos 18 d., praleidžiama ten, „kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka..." — Sūduvoje arba Suvalkijoje. Lankomasi Kapsuose, Zanavykuose, susipažįstama su dr. Jonu Basanavičium ir dr. Vincu Kudirka. Praleidžiama kiek laiko lobių beieškant.

Ketv., liepos 19 d., lankomasi Kaune ir maudomasi Nemune. Statomi sieliai, lenktyniaujama, leidžiamasi Birštono kilpa. Lankomasi operos rūmuose ir klausomasi vadovų operos.

Penkt., liepos 20 d., lankoma Klaipėda ir Lietuvos pajūris. Plaukiama Rusne, lipama į Rambyno kalną, susipažįstama su Kuršių Mariomis. Klausomasi Jūratės ir Kastyčio eilių, Eglės žalčių karalienės pasakos, susipažįstama su Birute ir Kęstučiu.

Šešt., liepos 21 d., žvejojama Palangoje, šokama „puotoje jūros dugne".

Sekm., liepos 22 d., švenčiama Dainavos diena, pirmiausiai pagerbiant šv. Kazimierą. Svečiams aprodoma Dainava.

Pirm., liepos 23 d., lankomasi Žemaitijoje. Nusidrožę kryželius neša juos į Kryžių kalną. Pagerbiama Šiluvos Marija. Stengiamasi suprasti žemaičių tarmę.

Antr., liepos 24 d., lakstoma Vidurio Lietuvos lygumose. Ieškoma iškasenų Nevėžio krantuose. Panevėžyje lankomas teatras. Susipažįstama su įvairiais jaunais talentais.

Treč., liepos 25 d., Aukštaitijoje lankomi Anykščių šilelis ir draustiniai. Dalyvaujama žvėrių karnavale.

Ketv., liepos 26 d., ir penkt. liepos 27 d., dalyvaujama 1938 m. Tautinėje olimpijadoje.

Šešt., liepos 28 d., grįžtama į Vilnių atsisveikinti su giminėmis, draugais ir ruošiamasi kelionei namo.

Sekm., liepos 29 d., keliamasi anksti, valgomi pusryčiai ir keliaujama namo.

Laima Šalčiuvienė,
Stovyklos programos koordinatorė

Po religinio koncerto Hamiltone Lietuvos Kankinių parapijos tarybos pirm. Jonas Andriulis, koncerte dalyvavę Kazimierai ir Kazimiera — Gudinskas, Januškevičienė, Bungarda ir parapijos klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM. Koncertas įvyko šv. Kazimiero dienoje, kovo 4 d.
Nuotr. J. Miltenio

JAUNŲJŲ ATEITININKŲ VASAROS STOVYKLOS VADOVŲ KURSAI

Dėl susidėjusių aplinkybių jaunųjų Ateitininkų vasaros stovyklos vadovų kursai yra atidėti į gegužės 5 d., nuo 2:00 iki 7:00 v.v. Jaunimo centre. Norintieji vadovauti stovyklai ir dalyvauti parengiamuosiuose kursuose privalo iki balandžio 14 d. užsiregistruoti pas Ramunę Račkauskienę, 10425 S. Kenton, Oak Lawn, IL 60453 (tel. (312)-425-4226.

Registracijos laiške pažymima: vardas, adresas, telefonas, amžius ir ypątingi gabumai kokioje nors srity (pvz. sporte, mene ir pan.). Registracijos mokestis 10 dol.

Ramunė Račkauskienė
JAS CV pirmininkė

REGISTRACIJA JAUN. ATEITININKŲ STOVYKLAI

Stovyklos registracijos lapai gaunami pas Jaunųjų ateitininkų kuopų globėjus. Kuopų globėjai turi J.A.S. centro valdybai pranešti maždaug kiek registracijos lapų reikės. Kadangi stovykloje stovyklautojų skaičius yra ribotas, pirmoj eilėj registruosime vaikus, kurie priklauso ateitininkams. (Nuo gegužės 1 iki birželio 1 d.). Vėliau, jei bus vietos, registruosime ir ne ateitininkus vaikus, nuo birželio 1 iki birželio 16 d.

Ramunė Račkauskienė

Nesielkite blogai, ir blogio nebus. *Tolstojus*

Prez. A. Stulginskio kuopos valdyba. Iš k.: Vytas Saulis, Audra Venclovaitė, Aras Tijūnėlis, Tomas Paulis, Liudas Venclovas ir Andrius Kurkulis.

KORP. „GAJOS" SUSIRINKIMAS

Korp. „Gajos" priešvelykinis susirinkimas bus sekmadienį, balandžio 15 d., Ateitininkų namuose, Lemonte. 10 val. ryto šv. Mišios, po to pusryčiai, valdybos pranešimai ir simpoziumas. Simpoziumo tema — „Kaip daktaras būna krikščioniu". Simpoziume dalyvaus dr. Augusta Šaulytė, dr. Aloyzas Pakalniškis ir dr. Antanas G. Razma.

Kviečiami visi korp. „Gajos" nariai ir jų šeimos dalyvauti šiame priešvelykiniame susirinkime.

VELYKŲ ŠOKIAI

Chicagos studentai ateitininkai rengia šokius Velykų sekmadienį, 8:00 v.v. Jaunimo centre. Gros Dariaus Polikaičio vadovaujamas „Aido" džiazo orkestras. Kviečiami visi studentai ir vyresni.

REIKALINGI VADOVAI

Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdyba ieško vadovų moksleivių ateitininkų stovyklai, kuri įvyks tuoj po VII-sios Lietuvių Tautinių šokių šventės, liepos 2-15 dienomis Dainavoje. Norintieji stovykloje vadovauti atsiunčia trumpą savęs apibūdinimą (rezume) iki balandžio 25 d. MAS Centro valdybai, 7014 S. Campbell, Chicago, IL 60629.

ATEITININKŲ NAMŲ POPIETĖ

Popietė su rašytoja Danute Augiene bus sekmadienį, bal. 15 d., 2:30 v. p.p., Ateitininkų namuose, Lemonte.

Programoje dalyvauti sutiko Ingrida Blekytė, žymi amerikiečių teatro aktorė, savo vaidybą pradėjusi pradžios mokykloje D. Augienės parašytuose vaidinimuose. Apie rašytojos kūrybą kalbės Agnė Kižienė; savo eilėraščius paskaitys ir pati jų autorė.

Programoje dalyvaus Jūratė Jakštytė. „Antro kaimo" aktorė, Danutė Endrijonaitė-Šilimaitienė, Rimas Černius, Rūta Butvilaitė-Vaičaitienė, ir Jurga Gylytė. Deklamuos Audrė Budrytė, Kristutė ir Linutė Augiūtės, Ugnė Skripkutė ir Marius Polikaitis.

Lietuviška visuomenė kviečiama dalyvauti.

Žiemos kursuose „Neringoje" buvo smagu sutikti senus ir naujus draugus. Iš k.: Silvija Kučėnaitė, Vytas Bazikas, Lidija Balčiūnaitė ir Edis Razma.
Nuotr. Rūtos Musonytės

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $50.00 Foreign countries $50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$50.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$50.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$50.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$50.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	——

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477. Rez. 246-0067. arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. EDMUNDAS VIŽINAS
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4 6—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6

DR. VILIUS MIKAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitininkų namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškausko ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr, ketv ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

Jautrus dalykas,

BET BŪTINAI REIKALINGAS

Vargu yra kas nors taip jautraus, kaip pasiruošimas savo paskutinei gyvenimo dienai. Nors kiekvienas tai žino, bet daugelis bijo galvoti, daugelis nori palikti tai nežiniai, tartum žmogus amžinai gyventų. O iš tikrųjų tai yra tiesa, kurios niekas paneigti negali. Niekas negali sulaikyti bėgančio laiko ar savo gyvenimą bent sekunde prailginti. Dėlto apie tai reikia ne tik žinoti, tai reikia ne tik tvarkyti, bet ir pasiruošti dvasiškai ir fiziškai, kad ta valanda neužtiktų netikėtai ir nelauktai.

Yra dvasinis žmogaus gyvenimas. Bet yra ir kita gyvenimo pusė, kuri liečia jį kūniškai, kaip šios žemės gyventoją. Neišvengiamai ateina ir gyvenimo pabaiga. Žemė ir gyvenimas žemėje yra tik akies mirksnis, palyginus jį su tūkstančiais, milijonais, juo labiau su milijonų milijonais žmonių, gyvenusių prieš mus, ir milijonų milijonais, gyvensiančių po mūsų. Tai istorija, kurioje yra iš gyvųjų tarpo išsiskyrę mūsų tėvai ar senoliai, yra tik nežinoma ateitis, kurioje gyvens vaikai ir vaikų vaikai, net iki giminystės užsibaigimo. Tai vėl tiesa, kurios niekas paneigti negali, nors ir labai to norėtų.

Jei dvasinę pusę kiekvienas turi tvarkyti pagal savo tikėjimą ir įsitikinimus, tai laikinojo gyvenimo dalį kiekvienas turi tvarkyti sąmoningai pagal savo sąžinę ir įsitikinimus, liečiančius tik žmogiškąjį gyvenimą. O žmogiškas gyvenimas žemėje baigiasi ne tik žmogiškai, bet ir su jo uždirbtomis santaupomis, jo darbo vaisiais, žemišku turtu, sukauptu per gyvenimą. Kaip daryti dvasinį pasiryžimą yra svarbu krikščioniui ir tikinčiam žmogui, taip žemiškąjį gyvenimą reikia užbaigti testamentu, paskutinės valios pareiškimu, kad tai, kas sunkiu darbu uždirbta, nenueitų vėjais. Apie tai dar reikia galvoti ir tautiniu požiūriu — lietuvio turtas neturi atitekti tautos priešui.

*

Testamento darymas kad ir materialinio turto palikimui yra jautrus dalykas, bet toks būtinas, kad jo išsižadėti ar jo bijoti reiškia tik negalvojimą apie save ir savo santaupas, kurios uždirbtos didelėmis pastangomis, kartais net savo sveikatos ar ilgesnio gyvenimo sąskaiton. Tą „paskutinę valią" gali žmogus keisti, kol jis yra gyvas ir sveikas. Jis dar gali kelis ar kelioliką kartų apsigalvoti ir pakeisti savo testamentą, bet negali jo padaryti tada, kai, ligos suspaustas, praranda žmogišką sąmonę, žmogišką galvojimą ar persilpnas pasisakyti sąmoningai už savo palikimą, kuris lieka žemėje.

Ir tai daugelis iš baimės nelaimingai palieka savo santaupas, kuriomis pasinaudoja tie, kuriems jis nenorėtų skirti. Dar blogiau — jis lieka tiems, kurie sunaikino tautą ir jo artimuosius. O jie tik laukia to nesąmoningumo, kad galėtų pasinaudoti žmogaus baime, kol jis yra pačiam stiprume. Kaip žinoma iš bankų, mūsų mirusieji broliai jau milijonus atidavė priešams, kad jie turėtų daugiau valdžią užgrobusiems ir galėtų toliau skriausti pavergtuosius.

Testamento sudarymas laiku yra žmogiško protingumo ir sąmoningo savo turto ir savo tautos saugojimas, kad jis galėtų net po savo tautiečio mirties tarnauti lietuviškam reikalui, saviesiems, tautinėms institucijoms išeivijoje ar pavergtiesiems savo artimiesiems tinkamiausiu būdu.

Testamento sudaryti negalima tik slaptai savo mintyse. Reikia daryti su specialistais, kad jie „paskutinę valią" surašytų tinkama forma ir tinkamu būdu. Mirusiojo santaupomis turi pasinaudoti tik artimieji ar savos tautos atstovai ir kad palikimas tarnautų geriems tikslams taip, lyg toliau tarnautų pats žmogus savo darbais ir gyvenimu. Testamento sudarymas yra žmogaus sąmoningumo ženklas, nes tuo ženklu yra kiekvienas žmogus pažymėtas. Ir kiekvienas veiksmas turi atitikti patį žmogų, jo norą, kad po jo iškeliavimo amžinybėn jis pats ir jo darbai netarnautų priešui ar jo įgaliotiniams.

*

Tą mūsų būtiną reikalą daugelis sutvarko laiku, kad nereiktų paskiau vargti jo artimiesiems ir kad nepasinaudotų jo priešas. Lietuvių fondas, Tautos fondas, Balfas ar įvairios lietuviškos institucijos, tarnaujančios tautiniams reikalams, lietuvybės išlaikymui, laisvės kovai vesti yra gavę nemažai testamentinių palikimų, kurie primena, kad tas ar kitas žmogus neveltui šioje žemėje gyveno, neveltui savo tėvynę paliko ir sunkiu darbu savo gyvenimą mėgino užtikrinti. Gerai tiems, kurie turi šeimas ir gali joms čia pat palikti. Bet yra daug, kurių šeimos yra išsklaidytos arba jau visiškai išnykusios. Tokiems pirmiausia reikia pagalvoti apie tą jautrų, bet būtiną reikalą — testamento laiku padarymą.

Yra ir daugiau institucijų, kurios tarnauja tik lietuviškiems reikalams, tik savo tautiečiams ir savo tautai. Lietuviška spauda, lietuviška kūryba, knyga, švietimas, menas tarnauja tautai ir rodo jos kultūrinį lygį virš kitų tautų ar bent lygiai su kitomis. Be spaudos ir savos kūrybos nebūtų susižinojimo, bendravimo, veiklos, kuri yra dabar išeivijoje, kuri buvo anksčiau ir kuri bus po mūsų. Ir jai palikti savo santaupų dalį, savo palikimą yra kaip tik savo kultūros, susižinojimo ir veiklos skatinimo palaikymas. Gyvieji remia tai aukomis, mirusieji turi remti savo testamentiniais palikimais ir pratęsti savo darbus tautoje ir jos kultūrinėse institucijose.

Ir „Draugas", šiemet švęsdamas 75-rių metų sukaktį, tikisi tokių testamentų ir „paskutinės valios" pareiškimais. Jis per tiek metų nenukrypdamas nuo lietuviško ir katalikiško kelio, jungė visus lietuvius, kurie tik jungtis norėjo, vienam darbui. Jis padėjo susižinoti ir patirti apie savuosius ir svetimuosius, kad visiems būtų lengviau gyventi ir visi būtų arčiau savo tautos ir tautiečių. Taip pat jis skatino visus kovoti už savo pavergtos tautos laisvę, už geresnį gyvenimą, už krikščionybės plėtimą žmonėse ir pasaulyje. „Draugas" ir dabar prisimena gyvuosius ir mirusius, jį taip pat reikia visiems prisiminti.

Pr. Gr.

Daugeliui žmonių niekas taip nėra netoleruotina, kaip tolerancija.

G. Leopardi

Paprastas neturtingas žmogus juokiasi dažniau ir nuoširdžiau kaip godus turčius.

Auerbach

LIETUVYBĖS SALA — VASARIO 16 GIMNAZIJA

J. VAITKUS

Neseniai teko lankytis Vakarų Europoje. Buvo malonu po 27-rių metų vėl pamatyti senąjį kontinentą. Išvykdami į naująjį pasaulį, palikome beatsistatančius miestus, tvarkomus geležinkelių mazgus, statomas autostradas. Dabar radome atsistačiusius, pagražėjusius miestus, puikiai sutvarkytas geležinkelio linijas ir nuostabiai išplanuotą autostradų tinklą. Na, o švaru, švaru. Nerasi besimėtančių popiergalių ar šiukšlių gatvėse. Traukiniai, autobusai švarūs, patogūs, rieda minutės tikslumu. Nekartą pagalvojau, Amerikoje turime daug laisvės, bet trūksta tvarkos.

Vienas iš kelinės tikslų buvo aplankyti Vakrų Vokietijoje užsilikusią lietuviškąją salelę — Vasario 16-tos gimnaziją. Apie ją skaitome laikraščiuose ir vieną kitą dolerį pasukame jos linkme, bet tuo ir baigiasi.

Besiartinant prie Lampertheimo kaimelio akį patraukia grakštus, virš medžių pasistiepęs, pilies bokštas. Neveltui toji pilaitė lietuvių pavadinta Romuva. Įvažiavus į kiemą pakeleivius pasveikina gražus lietuviškas kryžius, kuris stovi prie pat pagrindinio gimnazijos pastato. Pastatas šviesus, modernus. Apačioje graži valgykla, viršuje įrengtos klasės, mokytojų kambarys. Yra net ir svečiams kambarys. Viename pastato sparne įrengti keli butai mokytojams. Kiti mokytojai butus nuomoja kaimelyje privačiai.

Pilaitės rūmuose, kurie ir nepatogūs ir drėgni — įsikūręs berniukų bendrabutis. Įėjus jaučiamas trūkumas erdvės, pasigendama pagrindinių bendrabučiui reikalingų įrengimų. Mergaitės laimingesnės. Jos turi neseniai pastatytą bendrabutį, kuris yra erdvesnis ir šviesesnis, ir sveikesnis. Ačiū Dievui, dar šiais metais su vokiečių valdžios pagalba planuojama pradėti statyti ir berniukams naują bendrabutį.

Įdomi yra mokinių sudėtis. Mokslo siekti yra suvažiavę iš įvairiausių kraštų ir kontinentų. Yra mokinių iš JAV, Kanados, Pietų Amerikos, Afrikos, net Australijos ir, žinoma, iš Vakarų Vokietijos. Kas juos čia suveda? Kas juos čia patraukia? Gal aukštas mokslo lygis ar fizinis auklėjimas? Vargiai. Mokslas, tiesa, gerai pastatytas, tačiau, mano nuomone, juos visus čia sutraukia lietuviška aplinka, lietuviškas auklėjimas. Vasario 16-tos gimnazija tai mažutė lietuviška salelė svetimybių jūroje. Juos visus čia jungia lietuvių kalba. Sakysime, moksleivis iš Brazilijos su savo bendraklasiu iš Kanados gali susikalbėti tik lietuviškai. Suprantama, jog pirmosios savaitės būna kiek sunkesnės, tačiau po mėnesio, kito lietuvių kalba tampa sava, o po metų, kitų moksleiviai grįžta į savo kraštą, į savo šeimas su sklandesne lietuvių kalba, negu išvažiavo.

Puikų įspūdį padarė ir gimnazijos vadovybė. Jauna, energinga, pasiryžusi. Imkime gimnazijos direktorių. Prieš kelerius metus jis buvo Vasario 16-tos gimnazijos auklėtinis. Po brandos atestato užbaigė aukštuosius mokslus ir šiendien sumaniai ir energingai vadovauja visai gimnazijai. Yra ir daugiau mokytojų, prieš keletą metų baigusių tą pačią Vasario 16-tos gimnaziją.

Ne vienam iš mūsų kyla klausimas, ar verta stengtis išlaikyti Vasario 16-tos gimnaziją? Ar duoda ji mums apčiuopiamos naudos? Mano nuomone — taip. Ne tik apsimoka, ne tik verta, bet yra ir būtina. Vasario 16-tos gimnazija yra vienintelė lietuviška mokslo ir auklėjimo sala, kur jaunimas turi galimybės pasiruošti gyvenimui bręsdamas lietuviškoje davsioje, pasisavindamas lietuviškus papročius, tobuliau išmokdamas lietuvių kalbos. Užbaigę Vasario 16-tos gimnaziją abiturientai išeina į gyvenimą subrendę lietuvybėje. Didelė dalis įsijungia į lietuvišką veiklą, vadovauja įvairioms organizacijoms, lietuvių bendruomenei. Žinoma, nubyrėjimų yra ir to niekur neišvengiama.

Didžioji problema yra, kad Vasario 16-tos gimnazija nuolat turi kovoti už būvį, už išsilaikymą. Gimnazijai reikalinga daug svarbių dalykų. Turint gerą bendrabutį, gimnazijos vadovybės nuomone, pakiltų ir mokinių skaičius. Džiugu girdėti, kad vokiečių valdžia jau paskyrė dalį lėšų bendrabučio statybai. Tai didelis laimėjimas gimnazijos direktoriaus ir visos gimnazijos vadovybės. Aišku, kad ir mes, laisvojo pasaulio lietuviai, turėsime prisidėti prie to projekto. Mano nuomone, neturėtų būti problemų laisvojo pasaulio lietuviams per metus sutelkti 100-150,000 dolerių sumą. Man dingojas, kad daugelis lietuvių, net mūsų žymiosios institucijos, kaip P. L. Bendruomenė, Lietuvių Fondas ir kitos, ne visai supranta ir gal net neįvertina Vasario 16-tos gimnazijos svarbumo. Jei mes įsipareigoiame šimtų tūkstančių dolerių projektams, jų net neišdiskutavę ir neįžvelgę į jų miglotą ateitį, daugiau vedami tik prestižo, tai ar ne daug svarbiau išlaikyti lietuvišką gimnaziją, kuri paruošia gyvenimui lietuvišką mokslo siekiantį jaunimą ir kuri įskiepyja meilę lietuvių kalbai jaunose širdyse ir juos laimi lietuvybei. Jei neteksime lietuviškos gimnazijos, veltui steigiame katedras, nes jos tarnaus tik svetimiems, o ne saviems. Tuo pasakymu nenoriu nuvertinti katedros reikšmės, tik noriu iškelti prioriteto klausimą.

Gimnazijai reikalinga geros, turtingos bibliotekos. Pokalbiuose su pedagogais teko konstatuoti, jog trūksta būtiniausių knygų. Tai sukuria nepalankias mokslui sąlygas, kurios neturėtų būti toleruojamos. Mano supratimu, kai kurios institucijos Amerikoje nebeturi kur dėti suaukojamų knygų. Gal reikėtų tik surasti tinkamą žmogų, kuris sutiktų tą reikalą koordinuoti.

Gimnazijai reikia ir vėliausios technikos įrengimų, geresnių sąlygų sportui ir t.t. Sąrašas ilgas.

Vasario 16-tos gimnazija Vakarų Vokietijoje atlieka didelį ir gražų darbą. Kas gali būti svarbesnio už sudarymą sąlygų lietuviškam jaunimui siekti mokslo lietuviškoje dvasioje, lietuviškoje aplinkoje? Mano nuomone, gimnazija aiškiai įrodė savo svarbą ir savo įnašą lietuvių bendruomenei išauklėdama ir išleisdama pasaulin puikių lietuvių veikėjų, bendruomenės darbininkų. Atėjo laikas mums, laisvojo pasaulio lietuviams, savo finansiniu įnašu padėti gimnazijai augti ir stiprėti, kad ji ir toliau galėtų tęsti tą kilnų darbą — auklėti ir ugdyti lietuviškąjį jaunimą, iki Lietuvai nušvis laisvės aušra. Be didesnių pastangų ir tinkamos organizacijos, vargiai išsilaikys toji lietuvybės salelė laisvajame pasaulyje. Viena yra aišku, kad Vasario 16-tos gimnazijos išnykimo Lietuvos okupantas seniai laukia.

— Amerika apkaltino Švedijos elektroninių gaminių bendrovę, kuri nelegaliai eksportavo į Sovietų Sąjungą radaro įrengimus, kurie gali būti naudojami kariniams reikalams.

Rimties valandėlei

EVOLIUCIJOS TEORIJA IR TIKĖJIMAS

Kritiškas ir sintetinis žvilgsnis į evoliucijos teoriją arba į gyvių rūšių kilmę yra būtinas, kad didelė dalis populiarių leidinių apie gyvybės vystymąsi ant žemės, pristato Darvino teoriją kaip vienintelį sprendimą. Bet drauge iškelia problemą, kaip suderinti Šv. Rašto pasakojimą apie pasaulio sukūrimą per šešias dienas.

Evoliucijos teorijos tėvu reikia laikyti Lamarcką, kurio teoriją XIX amžiuje išplėtojo Darvinas ir Haeckelis. Jų nuopelnas yra bent tas, kad paskatino ir sužadino moksliininkų pastangas studijuoti ir ieškoti žmogaus kilmės klausimą. Evoliucijos teorija pasirėmė daugybe prielaidų, visiškai neįrodytų, bet pateiktų kaip tikrasis mokslas. Evoliucijos teorijos šalininkai ją laikė moksliškai tikra ir pagrįsta manydami, kad jos pagalba galima išspręsti visas biologinės evoliucijos problemas, ypač palaipsnišką ir mechaninį žemesniųjų gyvybės formų išsivystymą į aukštesnes, sudėtingesnes.

Tačiau šalia evoliucijos teorijos šalininkų atsirado ir tokių, kurie labai atsargiai priėmė evoliucijos teoriją ir jos išvadas apie organinių kūnų vystymąsi. Vis augant atradimams ir iškasenų analizei, evoliucijos teorija ne tik nesustiprėjo, bet, priešingai, sukėlė dar daugiau netikrumo ir abejonių. Pastebėta, kad evoliucijos teorija yra daug plyšių, daug neįrodytų tvirtinimų.

Ir taip Lamarcko teigimas, kad gyviai paveldi aplinkos sudarytas savybes, iki šiol vis lieka neįrodytas. Vadinami pasikeitimai nėra paveldimi. Aplinka sudaro tik išorines sąlygas, bet nepaliečia esminių gyvio savybių. Darvino skelbtoji „kova už būvį" irgi neišlaiko kritikos. Darvinas teigė, kad toje kovoje už būvį įvairios nereikalingos formos atkrinta ir lieka tiktai gerosios, naudingos ir jos vystosi vis į aukštesnes formas. Tai vadinamas natūralus atrankos principas. Tačiau ir šis principas yra tik labai reliatyvinės vertės. Darvinas neatkreipė dėmesio į tai, kad yra labai gyviams palankių situacijų. Gamtoje veikia taip pat palankūs dinamizmai, kaip pvz. gyvybiniai santykiai tarp įvairių augalų ir gyvulių, kurie yra vieni kitiems subordinuoti. Yra gyviuose specifinių savybių, kurios gamtinei atrankai neturi jokios svarbos. Vėlesnioji Darvino evoliucijos teorija, vadinama neodarvinizmu skiria keturis evoliucijos faktorius: pasikeitimų krypties laisvę, natūralią atranką, izoliaciją ir tautų kiekį.

Pagal Heckelį gyvio gemalo istorija, arba jo vystymasis yra sutrauktas pakartojimas tos rūšies evoliucijos. Pagal Haeckelį žmogaus gemalas, besivystantis ir beaugdamas pereina visas fazes, kurias žmogus yra perėjęs ilgame laiko periode, kol pasiekė dabartinę formą. Tačiau šį Haeckelio teorija, pavadinta „pagrindiniu biogenetikos dėsniu", nėra įrodyta nei kaip natūralus dėsnis, nei kaip visuotinai teisingas.

Tiesa, kad atskirtam individui besivystant gemale pirmiausia pasirodo pagrindinės tos rūšies, kuriai gemalas priklauso, savybės, kiekvienas organas pirmoje vystymosi stadijoje jau turi specifines savo rūšies savybes, bendras visiem tos rūšies individams, bet jokiu būdu ne tokias, kurios tiktų kitoms gyvių rūšims. Ir taip nuo pirmojo žmogaus gemalo vystymosi pasireiškia ne bendros visiems gyviams savybės, o tik charakteringos tipiškos tik žmogui.

Evoliucijos teorijoj daug reikšmės skiriama vadinamiem neišvystytiem organam, kurių yra tik likučiai, rodą gyvių tarpe esantį panašumą. Bet tuoj reikia pastebėti, kad tie neišvystyti organai nerodo, kad tai yra buvusių normalių organų sunykimo ženklai. Todėl jie netinka evoliucijos teorijai paremti. Tokie neišsyvystę organai yra ne kas kita, kaip bendrojo plano vystymosi įrodymas, kai einama nuo bendrųjų dalykų prie specifinių ir ypatingųjų.

Šiandien geneologijos mokslas sako, kad kiekviena gyvių rūšis turi atskirą, savą kamieną, iš kurio yra kilusi toji atskira rūšis. Gyvulių karalystės pradžia lieka iki šiol neišspręsta. Seniausiuose žemės perioduose tuo pat laiku pasirodo įvairios jau gana išsivysčiusios bestuburinių gyvių rūšys. Taigi jau ir tada būta daugybė savaimingų rūšių, kurios paskui vystėsi paraleliškai, nepriklausomai nuo viena kitos.

Taip gyvių genealogijos kamienas lieka dar neišspręstas. Tiesioginė evoliucija, kuriapimtų visas rūšis, visąs gyvių šeimas nėra įrodyta. Jei jau kalbėti apie evoliuciją, kaip apie tikrą faktą, tai tokia evo-

(Nukelta į 4 psl.)

KELIONĖ TOLIMUOSIUOSE RYTUOSE

AGOTA ŠUOPIENĖ

13

Vadovas aiškina piramidžių paslaptis. Esą, toji laiptuota piramidė yra seniausias pasaulyje akmeninis pastatas. Ji statyta 2816 metų pr. Kr. Į vienos požemius buvome įėję, bet nuo kitos susilaikėme. Vos pradėjus lipti žemyn, buvome įspėti, kad po žeme esą labai tvanku ir ne visi gali atlaikyti. Įspėti visi grįžom į viršų, be to, mes pakankamai prisižiūrėjome mirusiųjų buveinių Azijos kraštuose.

Sako, čia netoli piramidžių dykumoje buvę prezidentų poilsio namai, bet dabartinis prezidentas įsakęs nugriauti. Dar vienas sfinksas, romėnų liekana — griuvėsiai, o toliau, kiek akys užmato, tik smėlis. Apsigynimui nuo smėlio audrų jie čia sodina tam tikrose vietose medelius.

Priešpiečių sustojame restorane, kur atvirame ore, po didžiuliais medžiais, nežinia ką užkandžiaudami, ilsimės. Iš čia važiuojame į Koptų Šv. Sergiejaus bažnyčią. Joje yra Šv. Šeimos grota. Bažnyčioje yra dvylika piliorių, o ant jų paveikslai, vaizduojantys apaštalus. Vienas piliorius skirtingas, nes neturi kryžiaus. Jis skirtas išdavusiam Kristų Judui. Čia matyti dramblio kaulo pagražinimai ir 11 šimtmečio medinė ikona. Pati grota — kripta primena olą.

Netoliese vadovas nurodė seną, storą medį. Sako, šventoji šeima po juo ilsėjosi atbėgus į Egiptą.

Pravažiuojame marmuro mečetę, buvusio prezidento Sadato kuklų namą, buvusio karaliaus Faruko rūmus, Kairo bokštą, kuris esąs aukščiausias cementinis pastatas rytuose — 187 metrų aukščio.

Sustojame kilimų dirbtuvėje, kur ūkininkų vaikai audžia. Sako, jie čia dirba atliekamu laiku ir savo mažais piršteliais gražiausius raštus išrenka. Čia nusiperkam „Katuš", tai toks medalionas, padarytas pagal seną Egipto raštą iš Ramsis 2-rojo.

Važiuojame į viešbutį ir dar sykį pervažiuojame Nilą su jo laiveliais, dar mums parodo Aladino tvirtovę iš 1183 metų, ir jau vėl pakuosimės.

Gruodžio 21 d. vykstant į aerodromą, autobusas sustoja prie stadiono, kuriame žuvo prezidentas Sadatas. Prie kelio į kairę nuo stadiono stovi didžiulė piramidės formos arka — vartai. Arka išrašyta Egipto ieroglifais bei raštais. Keletą žingsnių paėjusi, esi prie sargybos saugumo ir retežiu tarp juodų stulpelių aptverto ketvirtainio. Čia yra du nedideli paminklai. Vienas balto marmuro, skirtas nežinomam kariui, o antras juodas — prezidentui Sadatui. Aplankom, padarom nuotraukų ir skubam atgal į autobusą.

Jordano lėktuvu skrendame į Amaną. Kai kurie sirguliuojam, bet vienas mūsų serga rimtai ir vis blogėja. Mūsų belikę 28, ir dabar vėl nežinia, kuo baigsis.

Amane vos perėjus kontrolę, mums į autobusą belipant, atvažiavo greitosios pagalbos mašina ir nuvežė mūsų ligonį į ligoninę.

Apsistojame Grand Palace viešbutyje. Apsitvarkę kambariuose išvažiuojame pasižvalgyti. Kelyje mūsų vadovas Abdula nupasakoja krašto istoriją. Apie 1200 metų pr. Kr. Amanas buvo Amonitų sostinė ir vadinosi Rabat-Aman. Tai iš čia karalius Dovydas išsiuntė generolą Uriją į mirtiną mūšį, kad jam žuvus, pervertų jo žmoną Batsebeą. Išėjo kaip buvo suplanuota. Generolas žuvo, o Dovydas vedė Batsebeą. Jiem gimė sūnus Saliamonas.

Trečiame šimtmetyje pr. Kr. šį miestą užvaldė Philadelphus ir miestas buvo pavadintas Philadelphia. 30 metų pr. Kr. užkariavo romėnai. Erodas kalne pastatė Herkuliui šventovę, kurios griuvėsius dabar matome. Sustojame prie jų. Net ir arkos gerai išsilaikiusios tebestovi, nė šimtmečiai jų neįveikė.

Važiuojame toliau — į Jerašą. Pasakoja toliau. 7-tame šimtmetyje miestas vėl atiteko arabam ir čia suklestėjo prekyba. Pro čia ėjo svarbus prekybos kelias iš Babilonijos į Egiptą. Šis kelias, kuriuo mes dabar važiuojame, ir yra tas pats miestas. Dabar jis vadinamas Karaliaus keliu. Kaip ir Roma, miestas išsidėstęs ant septynių kalvų ir nuo 1922 metų yra Jordano sostinė.

Privažiavome Jerašą. Tai Aleksandro Didžiojo statyta tivrtovė. Dabar čia daromi atkasinėjimai. Pagrindinė gatvė grįsta akmenimis net ir kanalizacija buvusi pravesta. Šalia gatvės rikiuojasi 75 gerai išsilaikiusios kolonos. Žymu bažnyčios priekio ir pamatų likučiai ir Zeuso šventovės liekanos. Čia romėnų forumo 75 gerai išsilaikiusios kolonos. Žymu bažnyčios priekio ir pamatų likučiai ir Zeuso šventovės liekanos. Čia romėnų forumo 56 kolonos tebestovi, čia imperatoriaus Hadriano arka ir hipodromas. Tai vis praėjusios didybės likučiai.

Grįžtam į viešbutį nakčiai.

Gruodžio 22-rą d. išvažiuojame į muziejų. Pravažiuojame dar vienus griuvėsius, kur nuo kalno vanduo srovele čiurlena. Sako, tai buvę Erodo rūmai, kur Salomė šoko, už tai gaudama šv. Jono galvą. Čia vėl stambių plytų mūro siena, o joje matyti liūtų figūros.

(Bus daugiau)

Los Angeles Dramos sambūrio dalis aktorių.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

VAKARONĖ-KIBIRKŠTIS TEATRO ATEIČIAI

Los Angeles dramos sambūris, gerai atsikvėpęs po teatro festivalio įtampos, pradėjo savo darbuotę. Sambūrio pirmininkas Vincas Dovydaitis, vasario 18 d., pas dr. Z. Brinkį suruošė priėmimą čia viešinčiam režisieriui Petrui Maželiui iš Clevelando. Susirinko nemažas būrys sambūrio narių, rėmėjų bei svečio bičiulių. Buvo įdomu susipažinti su ilgamečiu aktyviu teatralu ir išklausyti jo nuomonės apie išeivijos teatro sunkumus. Kalbant apie teatro likimą, aišku, kalbama apie mėgėjų teatrą. P. Maželiui kalbant apie savo teatrinį darbą su „Vaidilos" kolektyvu (kuris paskutiniame teatro festivalyje laimėjo tris žymenis), suvokiama, kokią svarbią užduotį atlieka menininkai mėgėjai. Ištisa mūsų kultūrinė veikla yra pagrįsta jų pasišventimu. Net muzikas Aleksandras Kučiūnas, prieš keletą metų viename pokalbyje čia per radijo valandėlę, menininkus mėgėjus pavadino amatoriais, kurių gausa ir patvarumas yra vienas vertingiausių mūsų išteklių.

Rež. P. Maželio nuotaikos, sulaukus pensijos amžiaus, atrodo, nėra išblėsusios. Jo ilgų metų sceninio darbo patyrimas yra platus, filosofiškai paremtas. Šioje vakaronėje, matydamas tokį gausų dramos sambūrio susirinkimą, rež. Maželis išreiškė pasigėrėjimą šio kolektyvo aktyvumu. Jis neklysta, nes per savo 30-ties metų gyvavimą L.A. lietuvių apylinkėje, LADS užsipelnė pripažinimą ir kitur, ką parodo žymenų laimėjimai teatro festivaliuose (už vaidybą Stasė Pautienienė, Saulius Matas, Vincas Dovydaitis, Viltis Jatulienė; už dekoracijas net trejetas dail. Algiui Žaliūnui). „Norėčiau dirbti su jumis", pareiškė rež. Maželis. Po tokios įžangos, visi turėjo progos pasižiūrėti premijuoto „Vaidilos" pastatymo „Posėdis pragare". Autorius — Al. Rukšėnas. Vienos repeticijos metu Clevelande šis vaidinimas buvo nufilmuotas ir taip paliktas. Nelabai aiškus išėjo tekstas, bet dekoracijos paliko „velniškai" gerą įspūdį. Po vaidinimo, trukusio apie dvi valandas spalvotame televizijos ekrane, rež. Maželis pastebėjo, kad visi artistai yra jauni ir lietuviškai silpnai besusišneką, bet tekstą be priekaištų gerai išmoko. Prie užkandžių, vyno ir kavutės susirinkusieji iki vėlumos šnekučiavo ir tarėsi, kaip išlaikyti sceninio meno lygį išeivijoje. Paaiškėjo, kad P. Maželio viešnagė Kaliforjoje nėra vien apsilankymas. Matomai, jo pastangos dabar sukauptos lietuviško teatro plėtotei ir Los Angeles dramos sambūris tokiai plėtotei labai reikalingas. Pabūvojo jis čia daugiau savaitės, apsilankė Šv. Kazimiero parapijoje, vidurmiesčio teatre, kur, tuo metu vyko niujorkietės JoAnne Akalaitis (lietuvės) veikalo pastatymas, važinėjo po Los Angeles apylinkes. Viskas nauja ir įdomu pirmąkart pamačius.... Sambūrio dalyviams atskirai kalbėjo apie savo teatrinį patyrimą, vaidybos mokyklą. Užklaustas apie save kalbėjo mielai nors santūriai. „Nereikia jokios reklamos apie mane", pastebėjo, kai nuošaliau sustoję pradėjome pokalbį.

— Tradicinis klausimas, trumpai, kaip patinka Californija?

„Kalnai ir vandenys visad buvo mano mėgiamiausia gamta. Kalnų didingumas ir audringi vandenys sukelia daug nuotaikų, pažadina vaizduotę. Žavi Californijos augmenija, ypač žiemos metu, nustelbia ir man savotiškai baisius greitkelius".

O Californijos lietuviai?

„Norėčiau manyti, kad ir Californijos lietuviai yra gana lietuviški, nepraradę įprasto vaišingumo, savitarpinio ir visuomeninio bendradarbiavimo. Mano viešnagė buvo teatru besirūpinančių draugų tarpe. Jie buvo nuoširdūs, žavūs ir rūpestingi. Čia turiu pasigirti, kad būdamas Los Angeles dramos sambūrio vadovų - aktorių Emos ir Vinco Dovydaičių globoje radau didelį nuoširdumą, o taip pat ir didžiai besirūpinančiais išeivijos gal jau tik vieninteliu dramos vienetu Amerikoje".

Jūsų darbuotė, taip pat, pavardė visuomenėje gerai žinoma. Kai kas teigia, kad esate geriausias teatro režisierius dabar. Kas skatina dirbti teatrinio meno srityje, kuri yra ir nepraktiška ir nepelninga?

„Kai buvau pakviestas būti mokytoju lituanistinėje mokykloje, pajutau, kad lietuviškojo žodžio tartis, kirčiavimas yra labai apleisti, jau nekalbant apie žodžių, trūkumą. Nutariau grįžti į teatrinį darbą, nes teatras yra vienintelė institucija, pristatanti dailųjį lietuvišką žodį, primenantį ir daug jau rečiau kasdieninėje kalboje bevartojamus poetinius žodžius. Antra — išėjęs į atsargą galvojau, turėsiu daugiau laiko. Trečia — scena yra mano gyvenimo dalis nuo Kauno teatro iki išeivijos. Man labai patinka režisuoti, bet geriausias režisierius aš tikrai nesu. Ačiū už gražų komplimentą".

Kai kalbama apie teatrą, kalbama apie mėgėjų teatrą, kitokio išeivijoje žinoma nėra. Ar jūs manote, kad koks yra rašytojų pajėgumas, kokia publika, toks ir scenos meno lygis?

„Mano įsitikinimu, juo stipresnis veikalas, juo lengviau siekti aukštesnio meninio lygio. Teatras nebūtinai savo darbe turi būti tolygus rašytojui. Veikalo pastatymas ir vaidyba gali pralenkti rašytoją. Esame girdėję, jei ne pastatymas (vaidyba, režisūra, dekoracijos ir kt.), iš šio veikalo nedaug kas būtų likę. Gali būti ir atvirkščiai — veikalas geras, o pastatymas nevykęs. Išvadoje, jei geras veikalas ir geras teatras susiduria bendrame scenos pasireiškime, aišku, kad ir scenos meninė tiesa yra tikra tenai. Publika reaguoja taip, kaip teatras prisistato".

Ar būtų lengva atsakyti, kodėl mumyse stokoja komedijų?

„Spėju, kad neturime šios srities rašytojų".

Ar ateitis, jūsų požiūriu, yra bauginanti mums meno puoselėtojams, kad, štai, dirbom, stengėmės, o tik paplojo, pakritikavo ir užmiršo? Žodžiu, viskas yra beprasmiškai laikina.

„Filosofiniai tariant, tur būt, viskas yra laikina. Jei kalbame apie draminius sambūrius, labai baugu ir bijau pranašauti, kad Amerikos lietuvių išeivijoje liks tik vienas „padoresnis" dramos vienetas. Dramos teatras yra kartu ir mokykla, taigi, praradę teatrus, prarandame kalbą gaivinančią mokyklą".

Ar čia atvykote paatostogauti?

„Neturėjau minties atostogavimui. Parašiau laišką p. V. Dovydaičiui, kad norėčiau atvažiuoti aptarti merdinčią teatrinę gyvybę. Prieš tai, tais pačiais reikalais, kalbėjausi su St. Petersburg (Floridoje) dramosgrupe „Žibintas". „Nors ir nusišlavei visus oskarus, bet atvažiuok", parašė man Vincas Dovydaitis. Pasitarimai virto atostogomis, kai paruošėme ir pasiuntėme raštą lietuvių bendruomenės kultūros tarybai dėl teatrinės padėties, teatrinio spinduliavimo subsidijų. Lietuvių dramos teatro padėtis pavojingai bloga. Pats laikas, kad ne tik kultūrinės institucijos, bet ir lietuviškoji visuomenė pradėtų rimtai susirūpinti. Čia, Los Angeles dramos sambūryje yra dar daug žmonių mylinčių teatro darbą. Tai reta. Man esant Clevelande reikia ieškoti, maldauti ir nešti ant savo pečių didžiąją pastatymų dalį. Na, prasidėjo ir kalbos bei pasiūlymai persikelti dirbti su jūsų dramos sambūriu. Derybos buvo rimtos, manyje buvo daugybė svyravimų ir savotiškos baimės".

Rezultate — Clevelando „Vaidilos" teatro režisierius Petras Maželis, jei kas nors nepasikeis, gegužės mėn. 1 dieną persikelia dirbti į Los Angeles . Šios viešnagės metu bendromis pastangomis buvo suredaguotas ir pasiųstas Amerikos Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybai memorandumas. Memorandume plačiai išdėstyta teatrinė darbuotė, kuri ne tik „pristato kasdieninį ir poetinį lietuvišką žodį, lietuvį rašytoją, dailininką..., bet, taip pat, gvildena tam tikrą sceninio meno krizę. Gera, kad apdovanojami aktoriai, menininkai ar rašytojai už praeities nuopelnus", sakoma memorandume, „bet kaipgi su dabar dirbančiais teatrais, kurie taip reikalingi paramos, pripažinimo ir paskatinimo. Šiuo metu Amerikoje tebeveikia keli teatrai. Pradeda imti

(Nukelta į 5 psl.)

Rimties valandėlei

(Atkelta iš 3 psl.)

liucija yra tiktai tos pačios rūšies apimtyje ir ribose. Nauji gyvių tipai be jokio tarpinio laipsnio, pasirodo netikėtai ir nuo nieko nepriklausomai. Yra neginčyjamas faktas, kad nėra tarp atskirų gyvių rūšių pereinamojo periodo, tiek dabartiniame gyvių pasaulyje, tiek ir gilioje senovėje. Tas rodo, kad kiekviena gyvių rūšis turi savo atskirą kamieną, atskirą pradžią, kurią yra sukūręs visos gamtos, gyvosios ir negyvosios Kūrėjas Dievas.

J. V.

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

DARIUS IR GIRĖNAS WASHINGTONE

Vienas iš labiausiai visuomenės lankomų Smithsono institucijai Washingtone priklausančių muziejų yra Nacionalinis oro ir erdvių muziejus, kuriame sukoncentruota visa turtingoji Amerikos aviacijos istorija nuo jos pradžios iki orbitinių kelionių ir amerikiečių astronautų išlipimo mėnulyje. Šis muziejus yra sostinės centre, 6-tos ir Independence gatvių sąnkryžoje.

Trečiadienį, balandžio 4 d., Nacionaliniame oro ir erdvių muziejuje buvo tam tikra šventė, nes televizijos, radijo ir spaudos atstovams buvo parodyta naujai atidaryta galerija, pavadinta „Auksinio skrydžių amžiaus" vardu. Toje naujojoje galerijoje sukoncentruota Amerikos aviacijos istorija tarp dviejų pasaulinių karų: 1919 ir 1939 metų. Tuo laikotarpiu konstruktoriai sparčiai tobulino lėktuvus, o lakūnai skraidė vis greičiau, toliau ir aukščiau.

Kai lietingą rytą nuvykau į naująją galeriją, pirmiausia reikėjo parodyti radijo darbuotojo kredencialus. Tada pareigūnai atidarė užtvarą ir įleido į tą erdvų kampą, kuris eiliniams muziejaus lankytojams tą dieną dar buvo uždarytas. Naujojoje galerijoje švietė televizijos darbuotojų kameros, braškėjo radijo reporterių įrašų aparatai ir vikriai dirbo spaudos reporterių pieštukai. Šalia buvo stalai su kava ir pyragaičiais.

„Auksinio skrydžių amžiaus" galerija milžiniškame muziejuje užima muziejaus rūmų pirmojo aukšto beveik visą vakarinį sparną. Galerijos aukštumoje iškabinti penkių Amerikos lėktuvų, atlikusių istorines misijas, natūralaus dydžio modeliai. Jų tarpe ir „Polarinė žvaigždė", su kuria 1935 metais lakūnas Lincolnas Ellsworth perskrido Antarktiką. Ilguose stenduose iškabintos to laikotarpio žymiųjų amerikiečių lakūnų nuotraukos ir jų pasiektų rekordų aprašymai. O tų žymiųjų lakūnų vardų daug: Jimmy Doolittle, Charles Lindbergh, Wiley Post ir dešimtys kitų. Tai vis to laikotarpio Amerikos aviacijos pionieriai.

Galerijos pareigūnų paklausiau, kur surasti Amerikos lietuvius lakūnus Darių ir Girėną. Jie tuojau atsakė, jog Darius ir Girėnas įamžinti „Ilgųjų skrydžių" skyriuje. Prasiskverbęs pro TV kamerų prožektorius, pamatau stovinčius iš Californijos atvykusį Algirdą Gustaitį su žmona ir „Amerikos Balso" lietuvių tarnybos viršininką Alfą Petrutį. Jie sustoję prie Dariaus su Girėnu nuotraukos ir jų skrydžio, nors glausto, bet teisingo aprašo. Mūsų lakūnų nuotrauka pakabinta šalia garsaus rekordininko Wily Posto ir kitų. Lietuviai lakūnai šioje Amerikos aviacijos šventovėje liks įamžinti ilgiems metams.

Nuoširdžiai paspaudžiau ranką Algirdui Gustaičiui, gerai žinodamas, kad dėl lietuvių lakūnų įamžinimo šioje Amerikos aviacijos šventovėje, kurią per metus aplanko milijonai amerikiečių bei užsieniečių, jis daugiausiai pasidarbavo. Todėl nebe reikalo ir muziejaus vadovybė į naujosios galerijos atidarymo iškilmes Gustaičius pasikvietė kaip garbės svečius.

Apžiūrint Nacionalinio oro ir erdvių muziejaus naująją „Auksinio skrydžių amžiaus" galeriją, štai susiduriam su istoriniu asmeniu — čia pat bevaikščiojančiu 88 metų amžiaus aviacijos generolu James Doolittle. Tai tas pats Amerikos aviacijos pionierius, kurs 1922 metais rugsėjo 4 d. skersai perskrido visą Šiaurės Amerikos žemyną per 22 valandas ir 34 minutes, kuris 1925 m. pasiekė pasaulinį greičio rekordą. 1942 m. balandžio 18 d., Antrojo pasaulinio karo metu, Doolittle vadovaujama 16-kos bombonešių eskadrilė atliko labai taiklius gyvybiniai svarbių taikinių Tokio ir kituose Japonijos miestuose puolimus. Yra žinoma, kad vieno tų bombonešių įguloje buvo ir Amerikos lietuvis lakūnas Henrikas Labanauskas iš Rochesterio miesto. Kai kartu su mumis buvęs inž. P. Labanauskas paklausė generolą Doolittle apie lakūną Henriką Labanauską, generolas atsakė, kad jam esą sunku beprisiminti visų to meto lakūnų pavardes. Tačiau, kaip ten bebūtų, lietuviai lakūnai yra atidavę savo įnašą Amerikos aviacijos istorijai. Tai liudija ir Dariaus su Girėnu įamžinimas. Nors pavėluotas, bet visgi įvykdytas. Ir ne vienai dienai, bet ilgiems metams.

Sostinėje besilankantieji lietuviai turėtų neužmiršti užsukti ir į Nacionalinį oro ir erdvių muziejų. Įėjus pro pagrindines muziejaus duris, pirmam aukšte sukti į kairę, iki 105 galerijos. Ten vėl pasukus į kairę stendų tarpe bus ir ilgiesiems skrydžiams skirtas stendas. Tame stende kaip tik ir atsivers Dariaus ir Girėno veidai bei jų skrydžio aprašymas.

LANKĖSI JAV VICEKONSULAS

Neseniai sostinėje Washingtone porai dienų buvo sustojęs JAV vicekonsulas Bahamuose Algis Avižienis ir žmona. Jie aplankė „Amerikos Balso" lietuvių tarnybą, Lietuvos pasiuntinybės rūmuose buvo priimti dr. S. Bačkio ir jo žmonos. Algis Avižienis rugsėjo mėnesį perkeliamas aukštesnėms pareigoms į Austrijos sostinę Vieną. Prieš išvykstant į naują paskyrimo vietą, abiems Avižieniams porą savaičių teks praleisti Washingtone, čia valstybės departamente išklausant specialų seminarą.

Washingtone gyvenantis kompiuterių specialistas Tadas Mickus su šeima po Naujų metų išvyko trejų metų tarnybai Vakarų Vokietijoje ir įsikūrė Frankfurte. Tačiau praėjusį mėnesį savaitei vėl buvo atsiųstas į Washingtoną, kur po tarnybinių paskaitų lankė savo gausius draugus bei pažįstamus. Prieš grįždamas atgal į Frankfurtą, aplankė savo tėvus Chicagoje.

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Balandžio 18	— $1114.00	Liepos 18	— $1361.00
Gegužės 9	— $1114.00	Rugpjūčio 1	— $1361.00
Gegužės 14	— $1335.00	Rugpjūčio 13	— $1528.00
Gegužės 30	— $1361.00	Rugsėjo 5	— $1361.00
Birželio 11	— $1315.00	Rugsėjo 17	— $1127.00
Birželio 18	— $1528.00	Rugsėjo 26	— $1142.00
Birželio 20	— $1361.00	Spalio 3	— $1268.00
Liepos 9	— $1618.00		

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupes lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:
1-800-722-1300 (Toll FREE)
Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764

ASTA American Society of Travel Agents

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS.
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

ATSILIEPKITE LAIDOJE

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30—9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.
St. Petersburge: šeštadieniais, 12:30—1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 banga.
Adresas: 2646 West 71st Street — Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374 arba 436-5035.

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai	$366.00
Encyclopedia Lituanica 6 tomai	$125.00
Vinco Krėvės Raštai 6 tomai	$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas	$13.25

Laukiame užsakymų papildomam L. E. tomui.
Užsakymus siųsti: J. Kapočius, P O Box 95, So. Boston, MA 02127
Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

GT INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujama kelionių agentūra G. T. INTERNATIONAL, INC. praneša, kad spalio 4 dieną, 1984 prasideda įdomi 16 dienų išvyka į Europą. Maršrute: New York'as, Helsinki, Leningradas, VILNIUS, Maskva, Helsinkis, New York'as.

11 DIENŲ LIETUVOJE (spalio 6 iki 16)

Labai ribotas vietų skaičius! Tolimesnėm informacijom prašom kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC. 6240 So. Kedzie Ave., Suite #3
arba P. O. Box 29163, Chicago, Ill. 60629

TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702

PILNA KAINA IŠ:	NEW YORK	$1,540.00
	CHICAGO	$1,720.00
	TORONTO	$1,690.00

(Miegant dviem kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro, arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų!
Šiai kelionei vadovaus ir pats lydės sol. ALGIS GRIGAS
Skrendame erdviais FINNAIR lėktuvais.

FINNAIR
Simple elegance... by Finnish design

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

VIENUOLYNE NĖRA BEDARBĖS

ŽODIS PUTNAMO SESELIŲ REMĖJAMS

SES. MARGARITA BAREIKAITĖ

Kažkas yra gan tiksliai pasakęs, kad: „Mes nežinome, ką ateitis man sako, bet aš pažįstu tą, kuris grindžia mano ateities taką...”

Gyvai jaučiame ir išgyvename šventuosius — Atpirkimo — metus, kuriuos pernai šv. Tėvas buvo paskelbęs (jie tęsiasi iki šių Velykų). Jie palietė atskirus asmenis, šeimas ir religines bendruomenes, o taip pat mūsų vienuoliją ir mus visas. Metų laikotarpyje per seminarus turėjome progos ilgiau sustoti ir plačiau bei giliau analizuoti apaštalavimo būdus. Buvo pastebėta, kad yra daug vietos tobulinimui bei apaštalavimo pritaikymui šių dienų veikime su jaunimu, (per vedamas mūsų stovyklas „Neringoje”), ir vyresniaisiais — darbe lietuviškose parapijose, Šv. Rašto būreliuose ir ligoniais — seneliais — Villa Maria, Matulaičio namuose.

Paskelbtieji šv. Kazimiero metai — visiems be abejo atnešė daug džiaugsmo, vilties. Šis lietuviškos sielos karalaitis atneš mūsų jaunimui drąsos ir moralinės jėgos kovoti už tiesą ir Lietuvos laisvę. Sprendžiu iš to, kaip po pravesto pokalbio apie šv. Kazimierą, jauna akademikė parašė savo mokyklai rašinį, kuris visos klasės jaunų žmonių buvo labai teigiamai priimtas.

Šįmet mūsų stovyklavietė „Neringa” švenčia 15-metį ir joje lietuviškas jaunimas turės progos išgirsti apie šv. Kazimierą dieninėse ir vakarinėse programose.

Ispanų mintytojas Ortega Gasset rašo: „Mes negalime pasirinkti pasaulio, kuriame norėtume gyventi. Priklausome aplinkai, kurią turime priimti. Ir ta aplinka nėra tiktai fizinė. Jai priklauso ir mano kūnas ir mano siela. Aplinka, kurioje gyvename, yra tik sąlygos — palankios arba priešiškos mūsų žmogiškam gyvenimui”. Šiuo metu didžiausias mūsų vienuolijos ir kartu visos Bažnyčios rūpestis yra pašaukimai į dvasinį luomą. Aplinka, kurioje mes gyvename, nėra palanki dvasiniam brendimui. Kviečiu visus kartu su seserimis jungtis į bendrą maldą ta intencija.

Ses. Margarita Bareikaitė, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų kongregacijos Toronto skyriaus viršininkė, kalba balandžio 1 d. Chicagoje įvykusioje Putnamo seselių rėmėjų metinėje vakarienėje. Nuotr. J. Tamulaičio

Šiuo metu gyvenu Toronte. Dirbame dvejose lietuvių parapijose ir vadovaujame Lietuvių Vaikų namams. Jau keletą metų mūsų seserys dėsto religiją visuose skyriuose — pradedant mažaisiais ir baigiant vyresniaisiais, nes yra trūkumas kunigų. Kas mėnesį vyksta Šv. Rašto seminarai suaugusiems abiejose lietuvių parapijose. Visą tai atlieka tik keturios ten gyvenančios mūsų seserys. Toronte gyvenantieji lietuviai labai kviečia ne tik suplanuoti, bet ir padėti pravesti jaunimo stovyklas Wasagoje. Tad vienuolynuose nėra bedarbės; jaučiame tik darbo rankų trūkumą.

Antras mūsų troškimas — mūsų vienuolijos steigėjo — Dievo Tarno Ark. Jurgio Matulaičio beatifikacija. Mes tikime, kad tai atneštų mums visiems, o ypač jaunajai mūsų kartai tvirtumo ir pastovumo principuose. Be savo lietuviško židinio, lietuviška žmogaus širdis negalėtų pilnai vykdyti savo uždavinių. Jūsų konkreti finansinė parama „Neringai” įgalino lietuvišką jaunimą stovyklauti, ten, kur yra perduodamos krikščioniškos, lietuviškos vertybės bei tradicijos.

Šiandien yra geriausia man suteikta proga ir privilegija visų mūsų seserų vardu išreikšti gilią padėką ir pagarbą už prieš daugelį metų suteiktą paramą statant Toronte Lietuvių Vaikų namus, už atsinaujinimo centrą Putname, už stovyklavietę „Neringoje”, ir už nuolatinę paramą, kada tik mes į jus kreipėmės. Už parodytą dėmesį ir pritarimą mūsų darbo planuose. Pats Viešpats bus jums atlygintojas, nes jūs esate mūsų visų darbų darbininkai. —

B. Šlepetytė-Venskuvienė, kuriai prieš keletą metų buvo įteiktas Pro Ecclesia e Pontifice Vatikano ordinas, atstovavo Pasaulio Lietuvių Katalikių organizacijų sąjungai šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties minėjimo iškilmėse Romoje. Ji Šv. Tėvui įteikė šios organizacijos dovaną. Šv. Tėvo dešinėje visuomenininkė istorikė A. Rūgytė.

MOTERŲ IR VAIKŲ MIRTINGUMAS

Net šiandien, visuose pasaulio kraštuose kasmet miršta bent pusė milijono moterų nuo komplikacijų, gimdant kūdikius; o net 10 milijonų vaikų tebemiršta nesulaukę vienerių metų.

IŠRADĖJAS PAVADINO VAISTUS DRAUGĖS VARDU

Johann Baeyer, vokiečių mokslininkas (kurio tėvas buvo Prūsijos generolas, o motina žydė), išrado vaistą „miego piliulės“, kurias jis pavadino „barbiturates“, pagal savo tuometinės draugės Barbaros vardą.

PABĖGĖLĖS LIKIMAS

(A.a. prof. J. Eretas kalba apie savo žmoną)

Ona Jakaitytė-Eretienė, prof. Juozo Ereto žmona, mirė 1954 m. gegužės 20 d. Šveicarijoje. Jos vyras parašė ir išleido brošiūrėlę savo mylimos žmonos prisiminimui. Čia pateikiame jos vertimą.

* * *

Prieš keletą dienų mes paguldėme amžinam poilsiui Oną Jakaitytę-Eretienę ir tuo išsipildė pabėgėlės likimas.

Ona Jakaitytė gimė 1898 m. sausio 12 d. Lietuvoje, ūkininkų šeimoje. Ji labiausiai mylėjo rusų prispaustą savo tautą ir norėjo jai tarnauti kaip mokytoja. Todėl ji mokėsi Marijampolės mergaičių progimnazijoje, kur direktorės Marijos Pečkauskaitės, garbingojo pedagogo Friedricho Wilhelmo Foersterio mokinės, asmeny ji rado idealią auklėtoją. 1920 m. baigė gimnaziją ir gavo brandos atestatą su aukštais pažymiais. Trokšdama tuojau pagelbėti savo vėl laisvę atgavusiam kraštui, Ona atidėjo tolimesnes studijas ir Lazdijų gimnazijai padėjo atsistoti ant tvirtų kojų. Tą darbą užbaigusi, ji įstojo į universitetą Kaune ir ruošėsi vokiečių ir prancūzų kalbų mokytojos profesijai. 1926 m. ji sėkmingai išlaikė valstybinius egzaminus, o savo žinias pagilino išvykdama į Šveicariją studijoms Grenoblio universitete.

Savo tėvynės universitete ji pažino šveicarą profesorių J. Eretą ir 1925 m. tapo jo žmona. Dabar kartu su juo, petis — petin, ji visiškai atsidavė darbui naujai pražystančiai Lietuvai, kaip auklėtoja ir katalikų akademinio judėjimo narė.

Ji užaugino penketą vaikų (Laisvę, Aldoną, Birutę, Juliją ir Juozą), kurie turėjo tęsti josios darbus. 1940 m. ji pergyveno baisų smūgį, kai rusai vėl okupavo josios tėvynę. Su didžiule viltimi, kad savo vyro krašte ji galės geriau darbuotis naujam Lietuvos išlaisvinimui, su visa savo šeima pasitraukė į Vakarus. Čia ji nuolatos meldėsi ir darbavosi dėl savo nelaimingos tėvynės, kurioje turėjo palikti savo tautą kentėjimams. Dvylika metų begaliniai ilgėjosi savo krašto ir, nežiūrint visų žlugstančių vilčių, tikėjosi vėl ją matyti džiaugsmingą taikoje ir laisvėje. Gyvendama ta viltimi, ji ir Šveicarijoje pasiliko ištikima savo tėviškės papročiams, o taipgi savo garbingai kalbai; taip ji sukūrė lietuvišką salą svetimame jai krašte. Begalinę vidinę jėgą ji sėmėsi iš savo tėvų katalikiško tikėjimo; taip ji dar ir paskutinį savo gyvenimo sekmadienį — pati vos pajėgdama — bažnyčioje ieškojo Visagalio Dievo. Josios vyras bandė jai sukurti naują tėvynę Šveicarijoje, kur Vakarų laisvėje ji galėtų darbuotis dėl savo Rytų laisvės, visaip jai — kaip jau savo laiku ir Lietuvoje — ištikimai padėdamas. Tikrą džiaugsmą jai teikė jos vaikų augimas ir brendimas. Jos giliam pasitenkinimui jie visi galėjo eiti savo pasirinktų talentų bei gabumų keliu.

Tačiau ta laimė nepajėgė nuslopinti prarastos tėvynės begalinio ilgesio ir skausmo. Ona Jakaitytė kentėjo kartu su Pabaltijo kraštu, iš metų į metus, pagaliau vėliau iš mėnesio į mėnesį, į savo viltis iš pasaulinės politikos nieko daugiau negaudama, kaip nusivylimą ir skausmą. Apkartusi ji neteko pasitikėjimo. Paskutinioji knyga, kurią ji skaitė savo kalboje, buvo apie šventojo Pranciškaus gyvenimą. Mylima mirusioji pasiekė 53 puslapį, kur ji sutiko teisybę: kaip Marija pasakė angelui „Taip turi įvykti!” Taip turi ir žmogus visiems bandymams, kuriuos Viešpats jam uždeda pasakyti: „Taip turi įvykti!” Ir juo silpniau jos širdis plakė, tuo stipriau augo joje tos tiesos pažinimas, o kai Mirties Angelas ją palietė, drąsiu atsidavimu ji žengė į amžinąją Tėvynę!

TAI BENT KALBOS TURTINGUMAS

Lietuvių kalba laikoma turinti sunkią gramatiką. Tačiau ji nesudėtinga, palyginus su kaikuriomis Šiaurės Amerikos indėnų kalbomis, turinčiomis net 6,000 veiksmažodžių formų. Eskimų kalboje yra 63 veiksmažodžių esamojo laiko formos, o daiktavardžiai vienaskaitoje turi 252 galūnes.

SUKAKČIŲ PAVADINIMAI

Pasauly plačiai paplitę vedybinių sukakčių pavadinimai. Tik ne visi vienodai gerai žinomi. Štai teikiam jų sąrašą: 5 m. vestuvių sukaktis vadinama žibuoklinė, 7 m. — varinė, 10 m. — rožinė, 15 m. krištolinė, 20 m. — chrizantemine, 25 m. — sidabrine, 30 m. — perline, 50 m. — auksine, 60 m. — deimantine, 65 m. — geležine, 70 m. — akmenine, 75 m. — malonine (nes tai sukaktis iš Viešpaties malonės).

KONCERTUOS JULIJA RAJAUSKAITĖ

Pianistė Julija Rajauskaitė-Petrauskienė yra paruošusi turtingos programos naują piano rečitalį, kuris įvyks New Yorke, balandžio 29 d. kviestiniams svečiams.

Šiemet pianistė ruošiasi koncertuoti Floridos Miami Community College, kaip reto puikumo Liszto kūrinių interpretatorė, o taip pat duos koncertą Miami Lietuvių klube.

J. V.

POPIETĖ SU MODELIAIS

Kai, pagal Donelaitį, vėl atkopusi saulelė budino svietą, pavasarišką balandžio 1 d., sekmadienį, visais keliais automobiliai riedėjo į Chicagos vakarų priemiestyje išsiplėtusį Lexington House. Didžiulę aikštę pripildę automobiliai čia suvežė iš visų priemiesčių ir iš Chicagos visas ponias, eilę panelių ir mažą būrelį barzdotų svečių pasižiūrėti, pasidžiaugti naujais pavasario madų rūbais ir labai dailiais modeliais.

Puošni Lexington House salė su pakilusiais modeliavimo takais sutraukė daugiau kaip penkis šimtus viešnių. Dalis jų savo apranga ir grožiu galėjo lengvai konkuruoti su Saks Fifth Avenue modeliais bei jų demonstruota popiečio apranga. Dėmesį traukė ir ant visų stalų padėtos tautiniais motyvais emaliuotos vazos su laukų varpomis, ką laimėjo po kavos puoduku peteliškę turintis stalo dalyvis.

Išgėrus kokteilius ir suvalgius skanius pietus, prasidėjo madų paroda. „Aušros” draugijos renginių komiteto narė Aldona Sterbienė, rengėjų vardu pasveikino visus susirinkusius, supažindino su Saks Fifth Avenue grupe ir ją pakvietė atlikti programą.

Madų paroda pademonstravo 87 aprangas su keliolika gražuolių ir dviem vyrais. Apranga buvo sugrupuota į pliažo, dieninę, popietinę, vakarinę, balinę, sportinę, komercinę ir išvykai į gamtą. Pasirinkimas buvo gausus ir labai įvairus, nežinant kokį efektą jis turėtų kredito kortelei ir koks būtų vyrelio žvilgsnis mėnesio gale, gavus kredito kortelės apyskaitą apmokėjimui.

Priėmus visų modelių paradą su dailiausiomis sukniomis ir smokingais, buvo ištraukti laimėjimai daiktais ir pinigais. Popietei riedant į vakarą rengėjos padėkojo programą atlikusioms ir visoms susirinkusioms.

Antroji „Aušros” dr-jos madų paroda praėjo sėkmingiau, negu pirmoji, sutraukusi gausų viešnių bei svečių būrį. Jos pasisekimas daug priklausė nuo energingo rengėjų komiteto, kurį sudarė pirm. Otilija Kasparaitienė, Jovita Aleksiūnienė, Lilė Mažeikienė, Milita Milašienė, Laima Trinkūnienė ir Aldona Sterbienė. Madų parodos suruošimas buvo „Aušros” draugijai ne tik finansiškai naudingas, iždą papildant penketu tūkstančių, bet plačiau paskleidžiant ir „Aušros” draugijos pagrindinį tikslą įsigyti priemiesčiuose lietuvių kultūros centrą, kuris ateityje tarnautų mūsų tautinio, religinio, visuomeninio, švietimo, kultūros ir sportinio veikimo išlaikymui. Br. J.

NAUJA MAGISTRĖ

Itasca Country Club patalpose sausio 29 d. susirinko būrys giminių ir draugų pasveikinti Oną Požarniukaitę magistro laipsnio iš inžinerijos gavimo proga.

Mokslus Ona pradėjo Šyč. Panelės Marijos parapinėje mokykloje ir Marquette Parko lituanistinėje mokykloje, kurias baigė 1971 m. Tais pat metais baigė ir Kristijono Donelaičio aukštesniąją lituanistinę mokyklą.

Įstojusi gimnazijon, lankė Pedagoginį lituanistikos institutą. Įsigyjo aukštesniosios mokyklos istorijos mokytojos diplomą 1974 m., parašiusi „Moteris Lietuvos istorijoje”. 1975 m. baigė Taikos Karalienės gimnaziją, kurioje buvo garbės studentė. Dalyvavo Lietuvių Moterų federacijos Chicagos klubo suruoštame abiturientų pagerbime. Taipgi buvo Chicagos lietuvių Moterų klubo „Gintaro” baliaus debiutantė.

Gavusi James Scholar pripažinimą Illinois universitete Chicagoje pradėjo studijuoti architektūrą. 1979 m. tęsė studijas Paryžiuje. Gyvendažiaus universitete. Gyvendama Versaille mieste, turėjo progos aplankyti ne tik žymesnes Prancūzijos vietoves, bet ir kitus Europos kraštus. 1980 m. įsigyjo architektūros bakalauro laipsnį, gaudami diplomą.

Padirbėjusi žinomoje architektūros — inžinerijos kompanijoje, grįžo atgal siekti aukštesnio mokslo. Įstojo į Illinois Institute of Technology. Čia studijuodama, buvo profesoriaus asistente, dėstydama ketvirtų metų kursą. Kitiems studentams talkinant, Ona surengė lietuvių paviljoną mokyklos suruoštame tarptautiniame festivalyje. 1983 m. gruodžio mėn., apgynusi tezę „Computer Software for Construction Planning and Scheduling”, įsigyjo Master of Science in Civil Engineering laipsnį.

Šalia griežtųjų mokslų, Ona dar daugiau kaip 10 m. rado laiko mokytis klasikinio baleto, skambinti pianinu ir dalyvauti tautinių šokių bei dainų šventėse. Dainavo ir Lietuvių Operos chore „I Lituani” pastatymuose Chicagoje ir Toronte. Mokosi sol. I. Motekaitienės dainavimo studijoje.

Šiuo metu dirba kaip civil inžinierė. Priklauso amerikiečių profesinėms organizacijoms, Lietuvių Moterų federacijos Chicagos klubui ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjungai, kurioje yra valdybos narė.

Jaunai architektei-inžinierei linkime daug sėkmės savo pasirinktoje profesijoje bei lietuviškoje veikloje.

R. P.

Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė atidaro 26-tąją Chicagos skautų-čių Kaziuko mugę. Kairėje: s. Ilona Laucienė — "Aušros Vartų" skaučių tunto tuntininkė, j.s. Birutė Vindašienė — LS Seserijos jūrų skaučių skyriaus vedėja. Dešinėje — JAV Vidurio rajono vadeivė ps. Aldona Miškinienė ir LS Seserijos vyr. skautininkės pavaduotoja s. Dalia Gotceitienė.

Nuotr. J. Tamulaičio

LB Socialinių reikalų tarybos sukviestos konferencijos dalyvių dalis balandžio 7 d. Jaunimo centre.
Nuotr. V. A. Račkausko

SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS KONFERENCIJA

Jaunimo centre balandžio 7-8 dienomis vyko JAV LB Soc. tarybos konferencija. Taryba neseniai užgimusi, pirmininkės Danguolės Valentinaitės vadovaujama, bando užkimšti tą spragą, kuri atsirado socialinės tarnybos lietuviškam senimui, kai prieš šešerius metus sustojo egzistavusi lietuvių sekcija Vista (Volunteer In Service To America) organizacija. Pamenam, kai nuo 1972 ligi 1978 metų lietuvių sekcija išvarė gilią vagą, pagelbėdama paramos reikalingiems lietuviams. Ligi pat savo mirties joje nuoširdžiai darbavosi gen. Mikas Reklaitis, po šešerius metus Aldona Rimienė ir Vytautas A. Račkauskas ir trumpesnį laiką Stasys Gečas, Irena Regienė bei kiti. Dėl pasireiškusių radikalių politinių tendencijų etninės Vista grupės buvo panaikintos. Panaikinta buvo ir lietuviškoji sekcija, nors ji buvo griežtai priešinga toms liberalioms tendencijoms. Dabar po beveik šešerių metų Danguolė Valentinaitė drauge su kitais bando tą tarnybą LB organizacijos rėmuose bei kiek kitais pagrindais naujai pradėti.

Konferenciją atidarė pirm. D. Valentinaitė išdėstydama sumetimus, dėl kurių ta soc. tarnyba yra būtina ir kaip ši pirmoji konferencija turėtų pasitarnauti tam tikslui. Konferenciją sveikino kun. Juozas Prunskis, Vytautas Kamantas ir kiek vėliau iš Clevelando atvykęs LB vald. pirm. dr. Antanas Butkus.

Pirmoji paskaitininkė prof. Regina Kulienė, kalbėdama apie socialinės gerovės sistemą Amerikoje, išdėstė tos sistemos atsiradimą ir jos panašumą į buvusią Anglijoje. Jos kalba buvo labai įdomi ir pilna informacinių žinių toje srityje.

Vėliau prof. Regina Kulienė supažindino susirinkusius su paskutiniais įstatymų pakeitimais bei projektais medicare srityje.

Don Eytu angliškai kalbėjo bendrai apie Soc. Security, akcentuodamas nedarbingumo — invalidumo pensijas. Irena Sullivan, ilgametė viešosios pagalbos tarnautoja, aiškino Public Aid agentūrų darbą bei kelius į tą pagalbą. Kornelijus Jazbutis išsamiai aiškino maisto ženklelių įstatymus bei taisykles.

Po pietų, suruoštų savanorišku darbu gerųjų šeimininkių, kalbėjo iš Clevelando specialiai atvykęs inž. Bronius Snarskis. Jis yra vienas iš Lietuvių namų statybos Clevelande ne tik iniciatorių, bet pagrindinis statybos projekto įgyvendinimo vykdytojas. Rugsėjo mėnesį jis mano statybą užbaigti ir priimti gyventojus. Iš viso bus 82 butai. Iš jų 62 su dviem miegamaisiais ir 20 su vienu. Nuoma — 30% gyventojo pajamų. Skirtumą moka valdžia. Svarbu neuždelsti užsiregistruoti tuojau. Vėliau užsiregistravę gali negauti vietos. Jokių sutarčių, pasižadėjimų nereikia pasirašyti. Nepatiko — gali išeiti. Nuoma nebus keičiama, išskyrus, jei nuomininko pajamos pasikeis, tai ir nuoma atitinkamai pasikeis. Gali registruotis ir ne vien Ohio lietuviai. Raginimas nedelsti.

Pirm. Danguolė Valentinaitė priminė, kad ir LB Chicagos apyg. ruošiasi panašius namus čia statyti, nors dar kelias ilgas ir sunkus.

Prof. Stankus-Saulaitė pranešė apie anglų kalbos kursus. Smulkiau prašė jos pačios pasiteirauti.

Atstovai iš Omahos, Detroito ir kitur darė pranešimus. Atrodo, kad skyriai dairosi į Chicagą. Ką ši padarys, darys ir jie, išskyrus, žinoma, dabar Clevelandą su pažengusiais lietuvių namais.

Lėktuvu atvykęs iš Philadelphijos prof. dr. Vytautas Černius kalbėjo apie socialinės gerovės reikalingumą ir reikšmę Amerikos lietuvių gyvenime. Po jo paskaitos ir paklausimų sesijos visi leidosi į mažąją salę vakarienės, kurios metu tęsėsi diskusijos. Jose dalyvavo ir gen. konsulė Juzė Daužvardienė.

Balandžio 8 d. po šv. Mišių Jėzuitų koplyčioje ir trumpų pusryčių konferencija buvo tęsiama su pirm. Valentinaitės keliomis pastabomis. Būtent, kad atsiranda mūsų tarpe ir tokių, kurie mano, kad vargan patekusių nereikia gailėtis, nė jiems padėti, nes jie, girdi, patys to užsitarnavo. Ji nori, kad mūsų žmonės gautų, kas jiems teisėtai priklauso. Milžinišką padėką ji jaučianti „Margučio" radijo vedėjui Petrui Petručiui, kuris ne tik per radiją garsino soc. tarnybos programą, davė patalpą, bet dar priimdavo telefoninius pasiteiravimus. Jau gauta pradžiai valdžios pašalpa soc. tarnybai. Darbas dar ką tik pradėtas ir plečiasi labai sparčiai, todėl reikia kantrybės dėl pilnesnės informacijos mūsų žmonėms.

Prof. Regina Kulienė pateikė įdomių žinių apie vyresnio amžiaus lietuvių surašinėjimo duomenis. 50% jų nemoka pakankamai angliškai, kad galėtų valdžios įstaigose pasirūpinti savo reikalais. 80% norėtų gyventi lietuviškuose namuose — sodyboje. 95% pageidauja, kad būtų lietuviški slaugymo (nursing) namai. 25% yra vienišų, be giminių ar vaikų, 17% užtenka pajamų vos pragyventi. Vienas trečdalis gauna mažiau, kaip 400 dol. mėnesiui ir todėl turi teisę į įvairias socialines pašalpos rūšis, bet greičiausiai nežino apie jas.

Adv. Rima Skorubskaitė - Tamošiūnienė perspėjo tuos, kurie nori, kad po jų mirties palikimas tektų okup. Lietuvoje likusiems, pasirūpintų tinkamu testamentu. Sovietai visais būdais stengiasi išgauti ką tik gali iš čia palikto mirusių turto. Vieni jų advokatai paima trečdalį. Maskva gauna savo dalį. Geriausiu atveju okup. Lietuvoje likusiam tenka 50%, bet būna, kad tenka tokiems tik 15% ar 20%. Advokatas, kuris tokį testamentą paruošia, turi būti gerai susipažinęs su sovietų teisine palikimų pervedimų sistema. Be to, sovietai dažnai savo įstatymus keičia, kad tik priteitų prie palikimų, o mūsų pusėje taip greitai nesugebama pakeisti ir todėl sovietai laimi. Dar kalbėjo apie OSI kenksmingą veiklą.

Kęstutis Žukas, vyresnio amžiaus žmonių aptarnavimo soc. gerovės programos referentas, skaidrėmis parodė tos programos išsišakojimą bei veiklą. Tai veiklai išleidžiama apie 93 bilijonai dolerių. Mes turime tuo ypatingai susidomėti, nes ten turi būti ir mums priklausanti dalis.

Dr. Kęstutis Trimakas pateikė PLJ kongreso studijinių anketų 1972 ir 1983 metų palyginimą su išvada „Kur link žengia mūsų jaunimas?"

LB krašto vald. pirm. dr. Antanas Butkus užsklandai kalbėjo apie LB Socialinių reikalų tarybos įsteigimą, jos tikslus ir užduotis. Konferenciją užbaigė prof. dr. Vytautas Černius, susumuodamas iškeltus klausimus ir tarpusavio pagalbos organizavimą lietuviškose kolonijose.

Vyt. A. Račkauskas

Šv. Kazimiero sukaktuvinius metus geriausiai įprasmins

Šv. Kazimiero himnas Marijai

Į lietuvių kalbą vertė
A. TYRUOLIS

32 psl., Kaina su persiuntimu $1.50

Gaunama "DRAUGE".

Kapas nėra niekas kitas, kaip požeminis kelias, kuris žmogų veda į amžiną palaimą.

Young

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreipkis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

A. † A.
CIPRIJONUI BARKAUSKUI
mirus,
dukras Aldoną, Angelę ir jų šeimas bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

SOFIJA ir STASYS DŽIUGAI

A. † A. Dr. STASIUI BUDRIUI
Floridoje mirus,
jo žmonai, mūsų narei sesei filisterei dr. MILDAI ir dukrai GRAŽINAI bei kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime.

FSS Chicagos Skyriaus Valdyba

Didžiam Alkos geradariui
A. † A. JONUI KARIUI
mirus, jo žmonai Joanai ir kitiems giminėms reiškiame gilią užuojautą.

ALKOS DIREKTORIATAS

Mūsų narei
A. † A. JANINAI BUKAVECKIENEI
mirus, liūdime ir nuoširdžiai užjaučiame visus ją liūdinčiuosius.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

Mielam seneliui ir tėveliui
A. † A.
CIPRIJONUI BARKAUSKUI mirus,
anūkėms RIMAI, RŪTAI, gausioms STROPŲ ir BARKAUSKŲ ŠEIMOMS bei visiems iškeliavusio amžinybėn GIMINĖMS reiškiame gilią užuojautą.

Tautinio Meno Ansamblis GRANDIS

A. † A. JANINAI BUKAVECKIENEI
mirus,
jos sūnų Tadą Bukavecką su šeima ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

CHICAGOS LIETUVIŲ GOLFO KLUBAS

A. † A. JANINAI BUKAVECKIENEI
mirus,
jos dukteris, sūnų ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame.

IRENA ir VYTAUTAS LINARTAI

Lietuvos **Dukterų Draugija liūdi**
A. † A. TEKLĖS ALUZIENĖS,
draugijos narės, ir nuoširdžią užuojautą reiškia velionės artimiesiems.

A. † A. PETRUI STULGAI
amžinam poilsiui iškeliavus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Juzę, mūsų draugijos narę, ir visus artimuosius.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206
RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

P A D Ė K A

Mūsų mylimas vyras, tėvas, uošvis ir brolis

A. † A. ADOLFAS JUODKA

mirė kovo 9 d., 1984 m. ir kovo 12 d. buvo palaidotas Švento Kazimiero lietuvių kapinėse.

Dėkojame kan. V. Zakarauskui už šv. Mišių auką ir pamokslą, ir kun. V. Mikolaičiui už maldas koplyčioj ir laidojimo apeigas kapinėse.

Ačiū p. Stankaitytei už giedojimą bažnyčioje.

Dėkojame savanoriams kūrėjams ir p. J. Tamuliui atsisveikinusiam su velioniu savanorių vardu, V.D.R. šauliams organizuotai dalyvavusiems laidotuvėse ir p. J. Mackoniui tarusiam paskutinį sudiev šaulių vardu, p. P. Blekiui atsisveikinusiam su buvusiu kaimynu ir aukštaičių Zarasiškių klubo vardu.

Dėkojame visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems atsilankiusiems koplyčioje, dalyvavusiems pamaldose bažnyčioje, palydėjusiems į kapines.

Ačiū už pareikštą užuojautą asmeniškai, spaudoje ir gausias aukas šv. Mišioms, Lietuvių ir Tautos Fondams.

Dėkojame karsto nešėjams.

Ačiū Šaulių vadui p. V. Išganaičiui už įspūdingą vėliavos įteikimą velionio dukteriai kapinėse.

Dėkojame D. Petkui už malonų ir tvarkingą patarnavimą.

Nuliūdę: Žmona Ona, sūnus Vytautas, duktė Emilija ir žentas Vytautas Valantinai, brolis Pranas su šeima

---

BIELIŪNAS-SMITH
Laidotuvių Koplyčia
4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių Direktoriai
1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Lietuviai Kalifornijoje

(Atkelta iš 4 pusl.)

baimė, kaip ilgai. Dirbama ištisais mėnesiais, o darbo rezultatai atiduodami žiūrovui per porą valandų. Dažniausiai su ta pora valandų viskas ir pasibaigia. Išvykos, taip reikalingos teatrų išsilaikymui, dažnai neįmanomos dėl kelionės išlaidų. Mažesnės lietuvių kolonijos prie geriausių norų teatro pasikviesti negali, o gi išvykos yra būtinos vaidintojų nuotaikoms palaikyti, sunkiu darbu su visais lietuviais pasidalinti. Išvykų išlaidoms padengti lėšų nėra"... Taigi, tie vietovės teatrai išlaiko visą teatrinį ūkį vienui vieni, be subsidijų, lyg tai yra tik jiems patiems rūpimas žaidimas. Amerikos Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba turėtų kaip tik į tai atkreipti savo dėmesį ir memorandumą rimtai neatidėliojant pasvarstyti.

Kai tvirtu rankos paspaudimu atsisveikinom „iki greito pasimatymo", buvo aišku, kad rež. P. Maželio žodžiai ne vėjams paleisti. Nuo pat pirmojo susitikimo vakaronės metu dramos sambūrio nariai pasijuto tikresni dėl ateities. Nedidelė skaidri kibirkštis sužibo padūmavusioje teatro padangėje. Lyg pajaunėjo visi, nes šie metai žada būti gero derliaus metais...

Stasė V. Pautienienė

BALFO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Šiais metais Balfas švenčia savo našią 40-ties darbo metų sukaktį, kuriai atžymėti, Los Angeles Balfo skyrius ruošia iškilmingą minėjimą gegužės 6 dieną, Šv. Kazimiero parapijos patalpose.

Minėjimo programoje: 10:30 val. r. šv. Mišios už visus mirusius ir gyvus Balfo darbuotojus ir aukotojus. 12:30 v.p.p. — Minėjimas - akademija. Minėjime kalbės garbės viešnia, Balfo centro valdybos pirmininkė Maria Rudienė.

Po oficialiosios dalies bus vokalinis koncertas, kurį atliks solistai: J. Čekanauskienė, A. Pavasaris ir V. Polikaitytė - Vilkienė, akompanuos pianistė R. Apeikytė; pasirodys Vyrų kvartetas: R. Dabšys, E. Jarašiūnas, A. Polikaitis ir B. Seliukas. Po koncerto bus karšti pietūs su vynu. Kad svečiai neperalktų iki pietų, atvykę salėn, ant stalų ras smulkius užkandžius.

Įėjimo auka 15 dol. asmeniui. Pensininkams bei moksleiviams 10 dol. Stalus ar bilietus prašoma užsakyti iš anksto pas iždininką A. Mitkevičių, tel.: 213-662-6413. Visi yra nuoširdžiai kviečiami šioje prasmingoje šventėje dalyvauti.

Los Angeles Balfo sk. valdyba

Mūsų Kolonijos

Brockton, Mass.

ŠV. KAZIMIERO MINĖJIMAS

Šv. Kazimiero 500 m. mirties sukaktį Brocktono lietuviai paminėjo, gražiai pagerbdami savo parapijos globėją.

Prieš šventę klebonas kun. P. Šakalys pakvietė tėvą Joną, pranciškoną, pravesti kelių dienų dvasinį susikaupimą Šv. Kazimiero bažnyčioje. Pirmąjį mėnesio penktadienį ir šeštadienį (kovo 2 ir 3 d.d.), buvo išstatytas Švč. Sakramentas. Organizacijos bei draugijos pasiskirsčiusios adoravo iki 9 val. vakaro. Buvo šv. Mišios lietuviams ir angliškai kalbantiems parapiečiams. Tėvo Jono turiningi pamokslai, šv. Kazimiero litanija, giesmės ir novenos maldos, prašant šventojo užtarimo mūsų tėvynei, jos visame pasaulyje išblaškytiems vaikams ir lietuviškoms parapijoms.

Kovo 4 d., sekmadienį, 10 v.r. iš parapijos salės procesija į bažnyčią. Jaunimas pasipuošęs tautiniais drabužiais nešė šv. Kazimiero paveikslą, kurį lydėjo mergaitės nešančios baltas gėles, organizacijų vėliavas, uniformuoti šauliai, moterys tautiniuose drabužiuose, „Sūkurio" šokėjai, choras ir dvasiškiai — vyskupas Daniel Hart, kleb. kun. Petras Šakalys, dr. kun. Antonijus Jurgelaitis, tėvas Jonas, pranciškonas. Šv. Kazimiero paveikslą atnešė prie altoriaus, o vėliavas išrikiavo prieš altorių. Šv. Mišias atnašavo kleb. kun. P. Šakalys, asistuojant kun. A. Jurgelaičiui, kun. Jonui, dalyvaujant vysk. Daniel Hart. Aukas nešė jaunimas ir lekcijas skaitė jaunimo atstovas Vytautas Sužiedėlis. Vargonais palydint Marytei Crowley, choras giedojo šv. Mišias su specialiomis šventojo maldomis ir giesmėmis.

Po iškilmingų pamaldų vyskupas ir klebonas padėkojo gausiai pamaldose dalyvavusiems. Pasibaigus pamaldoms, šv. Kazimiero paveikslą ir vėliavas sunešė į parapijos salę, kurioje vyko akademija, meninė dalis ir vaišės.

Klebonas sukalbėjo maldą. Šv. Kazimiero minėjimui ruošti komiteto pirm. Eligijus Sužiedėlis tarė įvadinį žodį. Paskaitą skaitė prof. kun. A. Jurgelaitis, O.P.

Dr. Živilė Vaitkienė maloniai nuteikė šv. Kazimiero legendomis.

Abu kalbėtojai užsiminė „Šventas Kazimieras" knygos autorių Simą Sužiedėlį, kuris buvo klausytojų tarpe. Jo knygos mūsų parap. knygų platintojo Ant. Šeduikio buvo gražiai išdėstytos ant ilgo stalo ir laukė pirkėjų.

Šv. Kazimiero parap. choras giedojo Švento Pranciškaus maldą „Marija Motina meili" — kun. B. Andriuškos, S.J., ir „O, Kristau, Pasaulio Valdove" — muz. K. Kavecko, ž. B. Brazdžionio.

Po iškilmingosios ir meninės minėjimo dalies pirm. E. Sužiedėlis visus pakvietė vaišintis.

E. Ribokienė

VERBŲ MAGIKA

Jau prieš verbų sekmadienį žmonės Lietuvoje apsirūpindavo kadugiais. Išvakarėse kiekvienas šeimos narys gaudavo po puokštę, kuri iš ryto buvo nešama į bažnyčią šventinimui. Kas verbų sekmadienį nueina į bažnyčią be verbos, tam velnias įkiša į ranką savo uodegą palaikyti.

Parsinešus namo, verbos džiovinamos. Jomis smilkydavo trobą užėjus perkūnijai, leidžiant gyvulius į bandą, per Jurgines ir pirmą kartą išeinantį artoją. Nuo perkūnijos taip pat galima apsisaugoti, jei šakelė užkišama už pastogės arba už durų.

Jeigu pašventintas verbas pasodinsi, užaugs šventas medis.

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 925-2787

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Darbu ir užmiesty. Darbo greitai, garantuotai ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

"Giewont" prekyboje
PARDUODAMI AVIES KAILINIAI
Taip pat siuvame kailinius pagal užsakymą. Taisome ir valome kailinius.
4388 S. ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL.
TEL. (312) 247-1042

Pensininkams auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 metų
PUSMEČIUI
$126.00 Chicagoje
$97.00
Ciceroje
(15/30/10/UM)
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS — 778-2233

Perskaitę "Draugą" duokite kitiems pasiskaityti.

Great Money $$
Great Company
Demand for Stanley Home Pfoducts in Your Neighborhood
Call Lottie Fanckowiak
254-9480

CLUB EL BIANCO
2747 W. 63rd
Call now for
Easter Reservations
471-9700

Vince's Flower Shop
2612 W. 71st
778-7400
Didelis pasirinkimas lelija vazonuose bei skintų gėlių.

WARSAW INN
6250 W. 63rd St. — Tel. 586-0410
Polish-American Smorgasbord Dinner Special Every Friday, Saturday and Sunday. All You can Eat $5.99.

"Mt. Greenwood Chapel"
GREENWOOD FUNERAL HOME
3032 West 111th Street
233-2257 561-4343

DRIFTWOOD STEAK HOUSE
4330 S. Pulaski — Tel. 523-7800
Open Easter Sunday
Super DeLuxe Buffet. Must see to appreciate All you can eat $8.95.

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas.
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

CLASSIFIED GUIDE

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA 1490 AM
Transliojam iš nuosavos studijos Marquette Pk., vedėja Aldona Daukus.
Chicago, IL 60629
7159 S. Maplewood Avenue
Tel. 778-1543

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

KURIAM GALUI MOKĖT DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE NUO $300 IKI $1,000

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • LeBARON
PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER — 847-1515

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLATINKITE "DRAUGĄ".

HELP WANTED — MOTERYS
CHILD CARE
DEERFIELD Physician Couple seeks live-in child care housekeeper. Mature, experienced, English speaking. Driving desirable. Own room, phone, T.V., plus good salary.
CALL 945-8218 or 236-7100

VYRAI IR MOTERYS
GREAT MONEY $$
GREAT COMPANY
Demand for Stanley Home Products in your neighborhood.
Call Lottie Franckowiak
Tel. — 254-9480

REAL ESTATE SALES
Full time positions available.
Call for interview.
Century 21 -- Cahill Bros. Realtors
Tel. 585-6100

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

FASHION CARPETS
KILIMAI
Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632. Tel. 927-5980

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood — Tel. 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. 925-2737
Vytautas Valantinas

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
IŠNUOM. miegamas kamb. dirbančiai vidutinio amž. moteriai. Marquette Parke. Skambint 776-1678.

REAL ESTATE
Near 73rd & California. Priced under market for quick sale. 3 bedroom brick house with basement. Large kitchen. 2 car garage. Central air c. Low taxes. Walk to Kool-Aid and Nabisco. Only $43,900. For appointment and brochure call
BOBLAK REALTORS — 636-3033

Budraičio Real Estate Įstaigos
PATARNAVIMAI
Nemokamai įkainuosime jūsų nuosavybę pardavimui.
Nemokamai išnuomosime jūsų butus arba nuosavybę.
Taip pat patarnausime norintiems apdrausti nuosavybes, automobilius, sveikatą bei gyvybę.
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski Rd.
767-0600

Atdari apžiūrėjimui sekmadienį nuo 1 iki 4 val. popiet
3827 W. 61 Street — 1½ aukšto. 5 kamb. apačioj, 3 kamb. viršuj.
5843 S. St. Louis — 4 miegamų mūr. 2 vonios. Puikiam stovy.
3607 W. 58 Place — Naujas bungalo.
3614 W. 84 St. — 3-jų mieg. mūrinis
5057 S. Knox — Naujas 3 butu
6740 W. 63 St. — Naujas 3-jų butų, po 3 mieg. 1½ vonios.
6113 S. Archer Ave. — Condo
— o —
2 butų — 2 butų — 2 butų
No. 814 — Naujas 3-jų butų. Archer ir Kenneth.
No. 811 — Naujas 2-jų butų. 56-ta ir Pulaski.
—o—
AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėt, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PKE. — GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.
9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.
3-jų butų mūrinis. Garažas. Nebrangus.
Didelis gražiai įrengtas bungalo. Puiku didelei šeimai.
ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Vasarinis praktiškas dovanų siuntinys
GIMINĖMS LIETUVOJE
Siuntinys No. 1 — 1984
3 suknelėm įvairi medžiaga (šilkinis aksomas, nepermatomas nylonas, japoniška gėlėta medvilninė), labai gera vilnonė angliška eilutei medžiaga su įrašu "All wool made in England", 1 sv. mohair vilnonių siūlų (Lietuvoje labai pageidaujami), 1 bliuškutė arba vyriški marškiniai, 1 pora denim jeans, "Wrangler", 1 pora "Levi" rumbuoto aksomo jeans.
Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu $420.00.
Į šį siuntinį dar galima dadėti 7 svarus įvairių prekių.
Žemiau siūlome keletą naudingesnių dalykų (kaina su muitu):

Dirbtinio minko kailis paltui, DeLux, sveria 5 sv.	$100.00
Jeans, rumbuoto aksomo "Wrangler" arba "Levi"	$42.00
Vyriškas arba moteriškas megstinis	$50.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	$12.00
Telescopic lietsargis	$12.00
Vyriški arba moteriški pusbačiai	$48.00
Puiki suknelei medžiaga	$40.00
Šilkinio aksomo medžiaga suknelei, 3 m.	$60.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m.	$76.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	$70.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	$80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	$100.00

Šiuos maisto produktus galima siųsti su rūbais: 1 sv. arbatos—$8.00, 1 sv. nescafes — $12.00, 2 sv. pupelių kavos—$14.00, 1 sv. šokolado — $7.00, 40 cigarečių — $5.00.
Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia pridėti $60.00 persiuntimui.
Siunčiame pramogines ir kitokias plokšteles.
Persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba valiuta.
BALTIC STORES, LTD.
(Z. JURAS)
11 London Lane, Bromley, Kent,
BRI 4HB, ENGLAND
Tel. 01 460 2592

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS
Simon Travel
nauju pavadinimu
AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu
11 DIENŲ LIETUVOJE
Gegužės 15 Rugsėjo 4
13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 21	Liepos 4	Rugpjūčio 9
Gegužės 29	Liepos 12	Spalio 2
Birželio 27	Liepos 26	Gruodžio 19
VIENOS SAVAITĖS: Gegužės 21		Rugsėjo 10
Liepos 10		Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimos patyrusių palydovų.
Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:
- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.
Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:
1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

HELP WANTED—MALE
warehouse
* SECTION SUPERVISOR
We are looking for a dependable individual with minimum 2 years supervisory experience in a warehouse.
* MATERIAL HANDLERS
Previous experience helpful but will train dependable individuals.
We offer an excellent company paid benefit program with generous merchandise discount.
Applications may be picked up
Between 9 am - 5 pm, Monday thru Friday
BASKIN CLOTHING CO.
716 W. Kinzie, Chicago, IL
(near Grand Ave. & Halsted)
an equal opportunity emplyer m/f

APLINK MUS

× **Romano premijos įteikimas** rašyt. Alei Rūtai už jos konkurse laimėjusį kūrinį "Pirmieji svetur" bus gegužės 20 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje. Koncertą atliks solistai Maralin Niska ir Algis Grigas bei William Mullen. Iškilmių rengimo komisijai vadovauja Los Angeles mieste Danguolė Vizgirdienė.

× **Po labai sėkmingų gastrolių** Londone, Florencijoj, Milane ir Cremonoje, Metropolitan ir New York City operų primadona Maralin Niska sugrįžo į New Yorką, kur kovo 28 d. Carnegie Hall dainavo Š. Amerikos premjeroje Dvorak "Dimitri", Čia irgi susilaukė griausmingų ovacijų ir puikių atsiliepimų iš spaudos kritikų. Gegužės 20 d. Los Angeles mieste kartu su operos solistu Algiu Grigu ir smuikininku William Mullen, akompanuojant muz. Alvydui Vasaičiui, Maralin Niska dalyvaus "Draugo" koncerto programoje".

× **Mūsų mieliems bendradarbiams primename,** kad gauname iš pašto nuolatines pastabas dėl siunčiamų mūsų bendradarbių raštų neužlipintuose vokuose. Automatinės mašinos tokius laiškus suglamžo iki neišskaitomumo, o kartais visai gauname tik tuščius vokus. Prašome siųsti rankraščius užlipintuose vokuose, užrašant redakcijai, jei yra rankraščiai, ir administracijai, jei yra užsakymai, čekiai ar pinigai.

× **"Draugo" administracijos organizuojama ekskursija į Europą bus 1984 m. rupiučio 2 - 20 dienomis. Plane sutarta aplankyti Fatimą ir Lisaboną Portugalijoje, Seviliją, Toledo, Madridą ir San Sebastian Ispanijoje, Liurdą ir Paryžių Prancūzijoje. Asmenys, kurie galvoja dalyvauti ekskursijoje, bet dar neturi užsienio paso ir kitų dokumentų, prašome skubiai registruotis Travel Service Buriau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Telef. 312—238-9787. Vėlavimasis užsiregistruoti laiku, sudaro daug sunkumų organizatoriams.** (pr.).

× **Išnuomojamas kambarys** su visais patogumais ir atskiru įėjimu. **Skambint tel. 776-0105.** (sk.).

× **A. a. Marijos Baltramonienės dešimties metų mirties sukaktį minint,** šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos balandžio 15 d., sekmadienį, 10:15 v. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Nuoširdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už mamytės sielą. (pr.).

× **JAV LB Socialinių reikalų tarybos 2-jų savaičių ekskursija** į Pietų Ameriką lapkričio 23 d. Kreiptis į Danguolę Valentinaitę tel. 312—434-0935 arba į Birutę Zalatorienę tel. 312—346-6643. (sk.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. **Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747.** (sk.)

ARAS
Dengiame ir taisome visų rūšių
STOGUS.
Su mokėjimu palaukti galėsime
apdraudos bylose pagelbėti darba
ARVYDAS KIELA
737-1717

× **Algimantas Gečys,** PLB visuomeninių reikalų vicepirmininkas, praėjusį savaitgalį viešėjo Chicagoje ir mums pranešė, jog New Yorke geg. 11-12 dienomis rengiamoje LB politinėje konferencijoje sutiko dalyvauti Cathy Fitzpatrick, U. S. Helsinki Watch direktorė Sovietų S-gos ir Rytų Europos reikalams. Ši iš amerikiečių intelektualų sudaryta privati organizacija domisi tuo, kad Helsinkio aktą pasirašiusios valstybės paklustų jame esamiems susitarimams.

× **Povilas Žumbakis,** PLB teisinių reikalų komisijos narys, buvo nuvykęs į Philadelphiją ir balandžio 6 d. dalyvavo Americans for Due Process d-jos sušauktoje skubios paskirties konferencijoje. Aptarta, kaip toliau vystyti veiklą, spaudžiant JAV Senato ir Atstovų Rūmų atitinkamas komisijas, kad tos pradėtų OSI pareigūnų apklausinėjimus. Suvažiavime dalyvavo apie 30 paliestųjų tautybių atstovų. Konkretūs planai atskirų tautybių visuomenėms bus paskelbti per atsakingas jų politines vadovybes.

× **Montessori vaikų mokyklos "Žiburėlio"** apžiūrėjimas (Open House) bus šį sekmadienį, balandžio 15 d., nuo 1 iki 4 val. p. p. "Žiburėlio" mokykla yra Brombarek mokyklos patalpose — ketvirtis mylios į vakarus nuo Lemont Rd. 109 gatvėj. Kviečiami visi jaunieji tėvai, susidomėję lietuvišku auklėjimu, dalyvauti apžiūrėjime ir informuotis apie sąlygas į šią Montessori mokyklą leisti savo vaikučius.

× **Kazimierą Didžiulienę,** buvusią Lietuvių Fondo įgaliotinę Kolumbijai, mirusią š. m. kovo mėn. Bogotoje, įamžino Lietuvių Fonde sūnus Vytautas su žmona Jadvyga Didžiuliai, gyv. Fort Lauderdale, Floridoje, įnešdami tris tūkstančius dolerių. Lietuvių Fondas dėkoja Vytautui ir Jadvygai Didžiuliams už prasmingą auką. (pr.).

× **Sol. Algis Grigas** kviečia visus muzikos ir meno mėgėjus įsijungti kelionėn į Lietuvą (11 dienų). Žiūr. skelbimą 4 psl. (sk.).

× **KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija už IRA terminuotus indėlius moka 11%. Atidarę ar padidinę savo IRA sąskaitą iki š. m. balandžio 15 d., indėlį galite nurašyti nuo 1983 metų pajamų. (sk.).**

× **Akiniai siuntimui į Lietuvą.** Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio, **2620 West 71 Street,** Chicago, Ill. 60629. **Telefonas 778-6766. (sk.)**

× **Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.).**

× **Advokatas Algirdas Ostis** (Ostrauskas), po daug metų teisinės patirties, atidarė savo advokato įstaigą **1000 Jorie Blvd., Suite 364, Oak Brook, Ill. 60521, tel.: ofis. 325-3157, rez. 325-6582. (sk.).**

× **Paieškomas vyriškis.** Atsakomingas asmuo reikalingas administracinėms pareigoms. Pageidautina kad galėtų vartoti rašomą mašinėlę. **Mutual Federal Savings. Tel. 847-7747. (sk.).**

× **"Viltis",** folkloro ir liaudies šokių žurnalas, gegužės numeris, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje daugiausia straipsnių yra apie įvairius Amerikos tautinius šokius. Taip pat yra ir lietuviškos informacijos, ypač apie prof. J. Stuką ir Ingridą Bublienę. Žurnalą redaguoja ir leidžia Vytautas Beliajus Denvery, Colo. Žurnalas gražiai išleistas ir įdomiai suredaguotas.

× **Kazys Jakštas,** Union Pier, Mich., nuo balandžio 15 d. persikelia gyventi pas savo dukrą į Wisconsin Dells, Wisc., ir ta proga savo dienraščiui atsiuntė 20 dol. auką. Labai ačiū.

× **Kazimieras Šapetka,** Waterbury, Conn., mūsų rėmėjas, atsiuntė 25 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių su prierašu: "Nuoširdžiai dėkoju jums už kalėdines korteles ir gražų lietuvišką kalendorių". Ačiū jums už auką ir gražius žodžius.

× **Antanina Rejeris,** Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorė, Zigmas Sipavičius, Gulfport, Fla., Rita Fenicio, Rialto, Cal., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× **Jonas Vidūnas,** Worcester, Mass., suprasdamas nelengvą lietuviškos spaudos padėtį, atsiuntė 20 dol. jos paramai ir kartu pratęsė prenumeratą. J. Vidūną skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos nuoširdžiai dėkojame.

× **Dr. Edmundas ir Milda Lenkauskai,** Pepper Pike, Ohio, visuomenininkai, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

× **Alfonsas Žebertavičius,** St. Petersburg, Fla., kartu su prenumeratos pratęsimu atsiuntė ir 20 dol. "Draugo" stiprinimui. Alf. Žebertavičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą savos spaudos tariame nuoširdų ačiū.

× **Inž. Vilius Juška,** Winter Haven, Fla., William Achenbach, Waterbury, Conn., Kazys Navasaitis, Birmingham, Mich., pratęsdami prenumeratas, atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

× **Gegužės mėn. vykstu į San Francisco ir atgal** — galiu priimti 3 keleivius. Susitarimui skambint **925-0448.** (sk.).

× **Elena ir dr. Kęstutis Valiūnai,** balandžio 18 d. išsikelia iš New Rochelle, New York, į **37 Kenwood Road, Southampton, New York 11968. Tel. 516 — 283-6977. (sk.).**

× **Dail. Telesforo Valiaus Monografija** leidžiama Kanadoje lietuvių ir anglų kalbomis bus atspausdinta birželio mėn. Garsus Kanados meno kritikas Paul Dual monografijos įžangoje Valiaus darbus įvertino labai gerai. Monografiją dar galima užsisakyti papiginta kaina iki išleidimo datos. Knygos kaina Chicagoje 38 dol., kituose miestuose 41 dol.; knygai išėjus, jos kaina Chicagoje 46 dol., kitur 49 dol. Užsakymus priima **Valerija Čepaitienė, 6722 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Telefonas PR 8-5154. (sk.).**

× **Venta Deli, 2419 W. 69 St.** Velykų stalui skaniausios Babkos, niekur tokių negausite. Napoleonai, tortai, šakuotis, spurgos, žagarėliai, ypatingi sausainėliai, razinkų pyragas. Lašiniuočiai — tokie skanūs tik Ventoje gaunami. Paršiuko vyniotinis, įdarytos viščiuko šlaunelės, šaltiena, šviežios dešros, kugelis, zepelinai, balandėliai, kuldūnai, varškės virtiniai, grybų auselės, kopūstų virtiniai. Džiovintų grybų ir stikluose. Margučiai. Kviečiame užsisakyti kuo anksčiau — tel. **476-4622.** Atidara kasdien nuo 9 iki 6 v. v., sekmadienį nuo 9 iki 1 val. Iki malonaus pasimatymo. **(sk.).**

Sol. Maralin Niska, Metropolitan operos solistė, atliks programos dalį "Draugo" romano įteikimo iškilmėse Los Angeles, Calif., gegužės 20 dieną.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PAGERBTA ONA PAUKŠTIENĖ

Viena iš žymiųjų parapinių draugijų veikėjų — Ona (Paukšta) Paukštienė buvo pagerbta už nenuilstantį darbą Šv. Pranciškaus kongregacijos seselėms. Pagerbta buvo apskrities Šv. Pranciškaus vienuolyno rėmėjų metiniame bankete Šaulių salėje Brighton Parke, sekmadienį, balandžio 1 d.

Pilna salė rėmėjų ir svečių entuziastiškai pritarė rankų plojimu, kai seselė Felice, Šv. Pranciškaus seselių kongregacijos visuomeninių reikalų vadovė, įteikė O. Paukštienei pagarbos lentelę. Su džiaugsmu ir su kuklumu Paukštienė padėkojo seselėms ir rėmėjams, tardama: "Aš ištikrųjų neverta tokios pagarbos... te Dievas laimina visus geradarius".

Paukštienė, nors neseniai sirgo, dar prisideda prie rėmėjų darbų. Nuo 1961 m. iki 1984 m., kai Uršulė Rastenienė buvo pirmininkė, Paukštienė buvo rėmėjų Chicagos apskrities vicepirmininkė. Dešimt metų ji buvo pirmininkė pranciškiečių rėmėjų Marquette Parko skyriuje.

Prie garbės stalo su Paukštiene, kuri yra našlė, buvo jos duktė Jane Frances Paukšta, kuri yra vyresnioji Šv. Kazimiero seselių vedamos Marijos aukšt. mokyklos. Taip pat su savo mama buvo ir jos sūnus Fred ir Ray.

Vakarienė prasidėjo malda, kurią atkalbėjo brolis Tadas Margis, MIC, Sabina Clatt, apskrities pirmininkė, nuoširdžiai sveikino banketo dalyvius. Programos vedėjas buvo Stasys Pieža. Banketo metu buvo perskaitytas kun. Antano Puchanskio laiškas, kuriuo jis pasveikino Paukštienę ir padėkojo jos garbei banketo rengėjams. Kun. Petras Cibulskis, MIC, "Draugo" dienraščio administratorius, pasveikino Paukštienę ir rėmėjus ir baigė banketą palaiminimo malda.

Muzikinę programos dalį atliko Chicagos apskrities Lietuvos Vyčių choras, vadovaujamas muz. Fausto Strolios, jam akompanuojant ir pianinu. Dainos, dauguma liaudies ir patriotinės, choras vyrų ir moterų, apsirengusių tautiniais rūbais, padainavo taip puikiai ir artistiškai, kad publika savo aplodismentais reikalavo pakartojimo. Solo padainavo Mary Banky. Tarp padainuotų dainų buvo "Skambesys dainos". Muzika F. Strolia paaiškino, kad žodžiai šiai patriotinei dainai buvo parašyti Leonardo Šimučio, žinomo kaip poeto Šilelio. Muziką šiai dainai sukomponavo prof. Antanas Pocius, kuris buvo žymus kompozitorius, chorvedys ir vargonininkas Chicagoje. Šimutis, buvęs "Draugo" redaktorius ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, mirė 1975 m., Pocius — 1953 m.

Seselė Felice savo kalboje pasakė, kad Chicagos lietuviai daug prisidėjo įsteigiant Šv. Pranciškaus seselių kongregaciją, kurios vienuolynas ir vidurinė mokykla yra Pittsburgh, Pa. Šios kongregacijos, kurios pirmosios narės buvo lenkų Nazariečių vienuolyne, steigėjas yra a. a. prel. M. Krušas, Šv. Jurgio parapijos Bridgeporte klebonas. Įsteigėjas ir pirmasis pirmininkas Chicagos apskrities pranciškiečių rėmėjų buvo a. a. Feliksas Pieža.

Seselės pranciškietės dirba didelius darbus ir turi misiją Brazilijoje. Pranciškietės taip pat veda pradines ir vidurines mokyklas Amerikoje ir mokytojų kolegiją. Jų darbuose yra ligoninės, klinikos, parapijų socialiniai ir pastoraliniai darbai, benamių ir nusikaltėlių jaunuolių globa.

Į amžinus rėmėjų narius šiomis dienomis įstojo ar atnaujino narystę Albert Širvinskas, Ona Šatas, Mary ir Charles Genis, Estelle Kaminski, John Henson ir Ona Paukšta.

Seselė Marion, Šv. Pranciškaus kongregacijos generalinė vyresnioji, laišku pasveikino visus rėmėjus ir padėkojo už jų dosnumą. Jis buvo atspausdintas banketo programoje, kurios viršelis buvo papuoštas Šv. Kazimiero paveikslu, minint jo 500 metų mirties sukaktį.

Stasys Pieža

LIET. ISTORIJOS DR-JOJ ĮSPŪDŽIAI IŠ ROMOS

Kovo 28 d. 5 val. p. p. A. Rūgytės bute susirinko 35 dr-jos nariai į savo mėnesinį susirinkimą, kurį atidarė reikalų vedėja A. Rūgytė. Pirmiausia ji pranešė, kad į draugiją įstojo naujas narys inž. Kęstutis Biskis. Po to ji skaitė paskaitą apie kelionę į Romą — į šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimą. Apgailestavo, kad į tą minėjimą iš Chicagos tevyko vos 15 žmonių, tuo tarpu iš Pennsylvanijos 160.

Romą iš New Yorko lėktuvu pasiekė vasario 27 d. ir apsistojo Sheraton viešbutyje. Keletą dienų lankė Romą, kuri tikrai turi kuo pasigirti ir pasididžiuoti, būtent savo meno turtais, didinga praeitimi. Žymiausios aplankytos vietos buvo Kolizijus, Viktoro Emanuelio paminklas, Musolinio balkonas ir daugybė puikiausių bažnyčių, kurių gražiausia ir didingiausia Šv. Petro bazilika. Taip pat buvo aplankytos ir Šv. Kaliksto katakombos su daugybe šventųjų kankinių kapų.

Kovo 1-2 d. buvo suorganizuota išvyka į Neapolį ir į atkastąjį Pompėjaus miestą su jo išlikusiais meno paminklais.

Kovo 3 diena buvo skirta lietuvių audiencijai pas popiežių. Lietuviams skirtas laikas buvo 10 val., bet atvyko daug anksčiau ir visi jaudinosi laukdami Šv. Tėvo pasirodymo. Audiencijų salė buvo III-me aukšte. "Grandinėlė" giedojo giesmes ir dainavo dainas. Pagaliau pasirodė popiežius Paulius JonasII baltais rūbais, labai išbalęs ir nuvargęs. Ėjo prie grotų, kurie skyrė jį nuo publikos ir sveikinosi su daugeliu lietuvių, paduodamas ranką. Kada pasiekė A. Rūgytę ir padavė jai ranką, tada ji lenkiškai prašneko ir pasakė: "Šventasis Tėve, paskirk mums lietuvį kardinolą". Nieko jis į tai neatsakė, tik paglostė jos galvą ir nuėjo prie kitų. Kai popiežius atsisėdo į sostą, vysk. V. Brizgys jį sveikino lietuvių vardu angliškai. Popiežius irgi atsakė angliškai, primindamas, kad lietuviai išeiviai pasirinko šv. Kazimierą savo globėju, įkurdami jo vardu daug organizacijų ir bažnyčių. Kalbą užbaigė lietuviškai. 4 val. p. p. buvo vysk. A. Deksnio įšventinti 2 lietuviai klierikai į kunigus.

Didysis minėjimas vyko kovo 4 d. Šv. Petro bazilikoje, kur lietuviams buvo rezervuotos vietos arti altoriaus dešinėje pusėje. Šv. Tėvas laikė specialiai lietuviams šv. Mišias, su juo koncelebravo 12 kraštų vyskupai ir kardinolai. Pakaitomis giedojo "Grandinėlė" ir Sikstinos choras lotyniškai. Popiežius pasakė ilgą pamokslą itališkai ir užbaigė lietuviškai. 12 val. popiežius iš lango palaimino į aikštę susirinkusias minias.

Vakare Sheraton viešbuty buvo pokylis, kur dalyvavo apie 1000 asmenų. "Grandinėlė" atliko programą, pravedė St. Lozoraitis. Kovo 5 d. anksti išskrido į Airiją, o iš ten į New Yorką.

Po paskaitos Jonas Račkauskas, Jr., rodė skaidres su daugybe bažnyčių, meno kūrinių ir ekskursijos dalyvių.

Susirinkimas užsibaigė vaišėmis, kur visi jaukioje nuotaikoje dar ilgai gražiai pabendravo.

A. P. B.

× **Šokių šventės savaitgalyj,** ruošiama autobuso kelionė į Clevelandą. Kaina — tik 59 dol. ten ir atgal. **Informacijoms skambinti 496-8406. (sk.).**

× **Venecuelos Lietuvių draugija rengia Motinų dienos pagerbimą** gegužės 12 d., šeštadienį, Šaulių salėje, 2417-21 West 43 Street. Trumpa programa, veiks laimės šulinys. Šokiams gros Balio Pakšto orkestras. Šaltašilta vakarienė, šampanas. Pradžia 7:30 val. vak. Auka asmeniui 12 dol. Rezervuoti vietas tel. 776-3727. (pr.).

× **Talman Delikatesai, 2624 W. Lithuanian Plaza Court.** Sveikiname Šv. Velykų šventėje, kviečiame atsilankyti, kad galėtumėm jums padėti paruošti Velykinį stalą. Įvairūs velykiniai gaminiai: roliadai, rūkyti ir kepti kumpiai, veršiena, įvairios košelienos, paukštiena, žuvis, silkės, daržovių mišrainės, vinigretai. Pyragaičiai ir babkos, ežiukai, beržo šakos, raguolis ir daug kitų skanėstų. Pasirinkimas kavos pupelių ir arbatų. Priimami užsakymai Velykų šventėms ir kitiems renginiams. Krautuvės valandos: 8 v. r. iki 7 v. v.; šeštadienį 8 v. r. iki 6 v. v.; sekmadienį 9 v. r. iki 2 v. popiet. **Telef. 434-9766.** Iki malonaus pasimatymo. **(sk.).**

Onai Paukštienei įteikiant pažymėjimą pranciškiečių rėmėjų vakarienėje. Iš kairės: rėmėjų pirm. Sabina Klatt, Ona Paukštienė, ses. Felice ir vakaro vedėjas Stasys Pieža. Nuotr. P. Malėtos

CHICAGOS ŽINIOS

NAMŲ SAVININKAMS

Cook apskrities vadovybė paskelbė, kad pratęsiamas iki gegužės 31 d. terminas paduoti prašymą dėl mokesčių už namus sumažinimo. Tai daroma todėl, kad net apie 250,000 namų savininkų tokio prašymo laiku nepadavė.

PRIEŠ GIRTUS VAIRUOTOJUS

Illinois gubernatorius Thompsonas paskelbė, kad bus dar griežčiau kovojama prieš girtus vairuotojus. Tam specialiai bus pasamdyta 25 policininkai, kurie patruliuos pavojingesnėse vietose.

LAIMĖJO MOKSLAPINIGIUS

Chicagos apylinkėse 80 moksleivių laimėjo vadinamas Merit stipendijas savo studijoms. Lėšos tiems mokslapinigiams suaukotos bendrovių ir organizacijų. Tarp laimėtojų skelbiami A. Sunaitis, lankąs Brolio Rice aukšt. mokyklą ir J. Vitkus iš Fr. Parker mokyklos.

MILIJONINIS TUNELIS

Daug milijonų dolerių kainuosiantį požeminį tunelį ir rezervuarą audros vandeniui ties O'Hare aerodromu nusprendė statyti metropolijos sanitarinis distriktas. Rezervuaras bus net 94 akrų. Tuo klausimu pasisakė metropolinio sanitarinio distrikto generalinis slperintendentas R. Rimkus.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val.. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.